

N:o 23.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förnyad förordning angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden; gifven Stockholms slott den 21 Februari 1890.

Under åberopande af bilagda protokoll öfver finansärenden i sammansatt svenskt-norskt statsråd af den 19 Augusti 1889, den 14 sistlidne Januari och denna dag samt i svenskt statsråd af denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att för sin del godkänna följande

Förslag

till förnyad förordning angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden.

Art. 1.

Om handelsgemenskapen landvägen mellan de förenade rikena.

§ 1.

Alla naturalster och tillverkningar, ehvad de äro inhemska eller utländska, kunna från det ena af de förenade rikena till det andra landvägen så väl ut- som införas, så vidt icke gällande karantänsföreskrifter deremot lägga hinder i vägen eller eljest, efter hvad nedan i denna § sägs, hinder deremot möter.

Är i det ena riket eller inom viss del deraf utförsel af vara i allmänhet förbjuden, må sådant förbud göras gällande jemväl beträffan-

de utförsel landvägen till det andra riket, dock icke i fråga om jern och stål af alla slag och icke heller i fråga om skogsprodukter i annat fall, än då förbudet mot utförsel af sådana produkter har till ändamål skogarnes bevarande eller förkofran.

Landvägen från ena riket till det andra må icke införas vara, hvars frambringande eller tillverkning i det senare riket icke är medgifven, och icke heller utländsk vara, som i det senare riket i allmänhet är till införsel förbjuden. Förbud mot införsel af vara landvägen från ena riket till det andra må ock kunna stadgas, om sådant i det senare riket anses erforderligt af sanitära grunder eller till förebyggande af sjukdomar på naturprodukter, som utgöra föremål för landets afvel. Får i det ena riket vara frambringas eller tillverkas endast af viss beskaffenhet eller är varas tillverkning derstädes underkastad särskild offentlig kontroll, må införsel af sådan vara från det andra riket ega rum endast så vidt varan uppfyller de i det förra riket för densamma stadgade betingelser och kan vid införseln underkastas sådan undersökning, som anses nödig för att kontrollera, att så är förhållandet.

§ 2.

Vara, hvars utförsel landvägen från ena riket till det andra enligt § 1 kan förbjudas, må ock kunna vid sådan utförsel beläggas med tullavgift till det belopp, densamma vid utförsel i allmänhet är underkastad. Deremot må för varor, som från ena till andra riket landvägen utföras, transitavgift icke ega rum.

För varor, tillverkade i det af rikena, från hvilket utförseln sker, må ej heller exportpremier beviljas, äfvensom återbetalning af erlagd tillverkningsavgift för dessa varor eller af tull för de utländska råämnena, som vid deras tillverkning hafva blifvit använda, icke medgifves, med mindre varorna vid införsel i det andra riket draga hel tull.

§ 3.

Svenska eller norska naturalster eller tillverkningar skola vid införsel landvägen från det ena riket till det andra vara fria från tullavgifter, med undantag af:

- a) Socker, sirup och karameller (sockertillverkningar, hufvudsakligen bestående af brändt eller kokadt socker),
- b) Tobak och tobakstillverkningar,
- c) Bränvin och sprit, alla slag, samt dermed beredda drycker och luktwater,
- d) Malt och malttillverkningar,

e) Brändt eller malet kaffe och kaffesurrogat,

f) Spelkort,

för hvilka varor, såvidt de uti det rike, dit de införas, i allmänhet äro tullpliktiga, full tullafgift skall erläggas;

g) Kläder, hvilkas öfvertyg är väfdt, stickadt, knutet eller på strumpstol tillverkadt i annat land än Sverige eller Norge. För sådana varor skall, när tullafgiften för öfvertyget är högre i det land, dit införseln sker, än i det andra landet, erläggas en å klädernas hela vikt beräknad tullafgift, motsvarande skilnaden emellan de i de båda länderna för öfvertyget gällande tullsatser,

h) Väfnader, helt eller delvis tillverkade af linne-, hamp- eller jutegarn, spunnet i annat land än Sverige eller Norge. För sådana väfnader skall, när tullafgiften för detta garn är högre i det land, dit införseln sker, än i det andra landet, erläggas en å väfnadens vikt beräknad tullafgift, motsvarande skilnaden mellan de i de båda länderna för garnet gällande tullsatser. Ingår i väfnaden mer än ett slag af sådant garn, beräknas tullafgiften efter det slag, för hvilket skilnaden mellan tullsatserna i bägge länderna är störst. Tullafgiften må dock ej i något fall beräknas högre än den i det land, dit införseln sker, för väfnaden i allmänhet gällande,

i) Jern- och stålvaror af följande slag: valsade eller smidda stänger och plåtar samt spik, söm, tråd, kedjor och kettingar, helt eller delvis tillverkade af i annat land än Sverige eller Norge framställt råämne eller halffabrikat. För sådana varor skall, när tullafgiften å nämnda råämne eller halffabrikat är högre i det land, dit införseln sker, än i det andra landet, erläggas en å varans vikt beräknad tullafgift, motsvarande skilnaden emellan de i de båda länderna för råämnet eller halffabrikatet gällande tullsatser. Tullafgiften må dock ej i något fall beräknas högre än den i det land, dit införseln sker, för varan i allmänhet gällande. Vid tillämpning af stadgandet i denna punkt skall jern- och stålskrot, fallet i ettdera riket efter derstädes förbrukadt utländskt fabrikat, anses såsom i detta rike framställt.

I de fall, som i nästa § sägs, må förenämnda varor, utom spelkort, tullfritt föras från det ena riket till det andra.

Är en vara tillverkad i Sverige eller Norge af materialier, antingen producerade i ettdera riket eller i bägge rikena tullfria, anses sådan vara utgöra inhemsk tillverkning, ehvad större eller mindre arbete å densamma blifvit nedlagdt.

Är varan åter tillverkad, helt eller delvis, af utländska, i någotdera riket tullpliktiga ämnen, och kan det derå nedlagda arbetet hänföras till hvad med husflit, handtverk eller fabriksverksamhet allmänne-

ligen förstås, då må ock sådan vara räknas till svensk eller norsk tillverkning, utom i de fall att bearbetningen endast består i:

- 1:o Förmalning, krossning, blandning, bakning, torkning, sigtning,
- 2:o Rensning (rectifiering) af lysoljor,
- 3:o Fällning, kantning, hopsyning, förseende med linning, knappar, fransar eller spetsar och dylikt,
- 4:o Målning, lackering, bronsering eller anbringande af annan ytbetäckning,
- 5:o Tvinning, sammanslagning, blekning, färgning, tryckning eller appretering af garn, snören och manufakturvaror,
- 6:o Sammansättning af delar medelst limning, spikning, nitning, skrufning, lödning och dylikt,
- 7:o Formning och pressning af hatt- och mössämnar, putsning, polering; eller

andra i förhållande till den färdiga varan mindre väsentliga bearbetningar, hvilka begge rikenas tullmyndigheter finna böra med här förut uppräknade bearbetningar vara likställda.

§ 4.

Vid resa öfver gränsen från ena till andra riket vare det, med undantag för spelkort, hvilka äro underkastade såväl stämpelafgift som tull, medgifvet att af till införsel tillåtna, tull underkastade naturalster eller tillverkningar tullfritt medföra följande mindre partier, nemligen:

Bränvin och sprit samt dermed beredda drycker äfvensom vin, alla slag, tillsammans 4 liter,

Bröd 20 kilogram,

Garn, alla slag, tillsammans 5 kilogram,

Kaffe och kaffesurrogat tillsammans 5 kilogram,

Malt 40 kilogram,

Risgryn 5 kilogram,

Salt 4 hektoliter,

Socker 8 kilogram,

Spanmål, utom malt, omalen 150 kilogram,

malen 100 kilogram,

Tobak 1 kilogram,

Väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett sammanlagdt värde af 40 kronor,

Öl 10 liter,

Andra varor till ett sammanräknadt värde af 30 kronor.

Tullfrihet, hvarom i denna § sägs, gäller icke för varor, som i handelsafsigt införas vare sig för att i vanlig ordning försälgas eller för att utlemnas såsom ersättning för verkställt arbete, ej heller för varor, som af handlande eller för handlandes räkning införas, såvidt de äro af de slag, med hvilka han idkar handel.

Resande vare, om vederbörande tulltjensteman eller tullbetjent sådant fordrar, skyldig att, jemte uppgift om yrke och hemvist, afgifva skriftlig försäkran, att de varor, han medför, icke införas i handelsafsigt, på sätt ofvan förmäles. Införas varorna icke för resandes egen räkning, skall försäkran afgifvas af den, för hvilkens räkning de införas. Underlåter någon aflemna dylik försäkran, skola varorna i vanlig ordning tullbehandlas.

§ 5.

I fråga om införseltull för utländska varor, som i större partier eller på annat sätt, än i föregående § sägs, från ena till andra riket införas, gälle i hvartera af dessa hvad angående dylika varors införsel i allmänhet är eller varder stadgadt.

§ 6.

Varor, som öfver Svinesund eller Idefjorden öster om Svinesund föras i färja, pråm eller båt under fyra tons dräktighet eller om vintern öfver isen från ena riket till det andra, skola, med hänsigt till tullväsendet, anses såsom vore de landvägen införda, såvida de icke antingen sjövägen transporterats till den strand af nämnda färjställe eller fjord, hvarifrån öfverföringen till andra rikets strand sedan skett, eller ock blifvit till denna senare öfverförda för att derifrån omedelbart sändas sjövägen vidare.

§ 7.

Den, som vill från ena till andra riket landvägen införa varor af de slag och till den myckenhet, att de äro tull underkastade, skall det åligga att hos tullkammaren eller vederbörande tulltjensteman eller tullbetjent å afsändningsorten förse sig med behörig varuförpassning, hvilken under transporten skall godset åtfölja.

Förpassningen skall vara stäld till ort, hvarest förtullning får ega rum.

§ 8.

Hvad afsändaren för erhållande af förpassning har att iakttaga stadgas i §§ 4, 6 och 7 i nämnda förordningen af den 12 Juli 1860 angående varuförseln landvägen mellan de förenade rikena, hvilka stadganden äfvensom allt hvad såväl nämnda lagrum som §§ 8, 9, 10, 11 och 12 i nyss åberopade författning i öfrigt innehålla angående förpassningens innehåll, varornas undersökning och tullbehandling, tullkontrollen samt afsändarens ansvar, om varorna ej inom föreskrifven tid till förpassningsorten framkomma, m. m. fortfarande skola lända till efterrättelse, med iakttagande af de ändringar i eller tillägg till desamma, som, särskildt i fråga om varuförsändelser på jernväg rikena emellan, äro eller framdeles kunna blifva meddelade.

Då utländska oförtullade varor skola landvägen försändas till det ena riket från transitupplag i det andra, må dock, äfven om transporten sker annorledes än på jernväg, den i ofvannämnda förordning den 12 Juli 1860 föreskrifna undersökning på afsändningsorten af varornas beskaffenhet och myckenhet eftergifvas, derest varorna äro så inpackade, att tullmyndigheten på stället finner sådan plombering och försegling kunna å dem anbringas, att derigenom full säkerhet vinnes, att de icke utan plomberingens eller förseglingens skadande kunna förändras eller mot andra varor utbytas. Derest icke inom den i § 12 af nyssnämnda författning stadgade tid af tre månader från den å varorna utfärdade förpassningens datum der föreskrifvet bevis, att en på sådant sätt afsänd och förpassad vara framkommit till bestämmelseorten med orubbade sigill eller plomber, aflemnas till tullkammaren på afgångsorten, skola, i fall den afsända varans beskaffenhet och myckenhet kunna tillförlitligen ådagaläggas, de i berörda § bestämda tullafgifter och böter hos förpassningstagaren eller hans löftesman uttagas och i föreskrifven orduing vederbörande tullkassor tillställas, hvaremot, derest tillförlitlig upplysning om varans beskaffenhet och myckenhet icke kan åstadkommas, tullkammaren i afsändningsorten har att hos förpassningstagaren eller hans löftesman uttaga böter till belopp af tio kronor för hvarje kilogram utaf det icke behörigen framkomna varukollyts bruttovigt. Af detta bötesbelopp tillfaller den ena hälften tullkassan på afsändningsorten och den andra hälften tullkassan på bestämmelseorten.

§ 9.

Svenska och norska naturalster och tillverkningar skola, då de i större partier eller på annat sätt, än i § 4 sägs, från ena till andra

riket landvägen införas, för tillgodonjutande af de uti § 3 i afseende på införseln dem medgifna förmåner vara åtföljda af vederbörande tullkammarföreståndares eller annan offentlig tjenstemans bevis, att varorna äro af svensk eller norsk afvel eller tillverkning.

För erhållande af sådant bevis skall, då detsamma afser naturalster, varuafsändaren till den myndighet, hos hvilken beviset begäres, aflemna en under edlig förpligtelse afgifven skriftlig försäkran, att varan blifvit inom landet frambragt.

Afser beviset åter andra varor, skall varuafsändaren till nämnda myndighet aflemna en under edlig förpligtelse afgifven skriftlig försäkran, att varan blifvit å uppgifvet ställe inom landet tillverkad, med uppgift tillika, huruvida varan är tillverkad af enbart inhemskt svenskt eller norskt ämne eller om jemväl utländskt ämne deri ingår och om beskaffenheten af den bearbetning, varan på detta ställe undergått. Denna försäkran skall afgifvas af tillverkaren eller, der det visas, att hinder därför möter, af annan person, som om varans tillverkning eger noggrann kännedom, och skall till riktigheten bestyrkas af två trovärdige män.

Ehvad dylik försäkran rörer naturalster eller andra varor, är vederbörande myndighet pliktig att, om anledning dertill förekommer, fordra jemväl annan bevisning om varaus inhemska ursprung samt att kräfva vittnens intyg om egenhändiga namnteckningen af den eller de personer, som afgifvit eller bestyrkt försäkran.

Vederbörande myndighets bevis, hvilket bestämdt skall vitsorda, att varan är af inhemska afvel eller tillverkning, skall tecknas å ofvan omförmälda försäkran. Afser beviset sådana varor, som i § 3 litt. g, h och i nämnas, skall detsamma derjemte innehålla så fullständig upplysning om det utländska materialets beskaffenhet, att med ledning deraf tullafgiften kan beräknas.

Bevis, hvarom i denna § sägs, må dock ej fordras för varor, som af gränsbefolkningen vid resa öfver gränsen medföras och hvilka vederbörande tulltjensteman finner uppenbarligen vara alster af ortens skogs- och landthushållning eller hemslöjd, och icke heller för flytt saker, gamla och brukade, när dessas sammanlagda värde icke öfverstiger 200 kronor.

§ 10.

Finnes någon öfver gränsen införa tillåtna varor af de slag och den myckenhet, att införselstull därför bör erläggas, men varorna icke af behörig förpassning äro åtföljda, ansvare såsom för tullförsnillning.

Införas landvägen från det ena riket till det andra varor, hvilka äro till införsel förbjudna, eller finnas vid undersökning å bestämmelseorten flera eller färre eller andra slags varor, än som i medförd förpassning äro upptagna, eller äro varorna eller emballagera icke försedda med de i förpassningen omförmälda stämplat, sigill eller plomber, ansvare den, som dermed beträdes, på sätt derom i allmänhet stadgas i det rikets tullförfattningar, dit införseln skett.

§ 11.

Tullstyrelserna i Sverige och Norge skola, till närmare kontroll å in- och utförseln af varor landvägen från ena till andra riket, hvar tredje månad tillsända hvarandra förteckningar å de varutransporter, som med förpassningar landvägen från ena till andra riket under de tre sistförflutna månaderna ankommit eller afgått; äfvensom de inbördes skola lemna hvarandra underrättelser om de föreskrifter, som i afseende å berörda kontroll tid efter annan kunna utfärdas.

Art. II.

Om svenska och norska fartygs ömsesidiga rättigheter samt handels-gemenskapen sjöledes mellan de förenade rikena.

§ 12.

Alla i det ena riket inhemska fartyg och båtar, öppna eller däckade och af hvad slag och dräktighet som helst, skola, ehvad de der äro byggda eller naturaliserade, äfven i det andra behandlas såsom inhemska och åtnjuta alla dermed förenade rättigheter samt må således, utan afseende om de ankomma eller afgå från eller till in- eller utländsk ort eller om de äro barlastade eller lastade med in- eller utländska varor, icke åläggas andra eller högre afgifter till kronan, städer eller särskilda inrättningar, än af inhemska fartyg och båtar skola utgöras.

Det ena rikets fartyg och båtar må ock inom det andra rikets område idka fraktfart med samma rätt och under enahanda vilkor, som för inhemska fartyg och båtar äro bestämda.

För tillgodonjutande af dessa och öfriga för varuskeppningen medgifna ömsesidiga förmåner skola fartygen vara försedda med sådana

handlingar, som till bestyrkande af deras nationalitet äro i hvartdera riket föreskrifna.

§ 13.

Varor, som med norska fartyg in- eller utföras, skola, utan afseende på den ort, hvarifrån de ankomma eller till hvilken de afgå, i Sverige icke vara underkastade andra eller högre afgifter vare sig till kronan, städer eller särskilda inrättningar, än om de med svenska fartyg in- eller utföras.

Ett lika förhållande skall i Norge, i afseende å varors in- och utförsel med svenska fartyg, ega rum.

§ 14.

Svenska eller norska naturalster och andra varor, hvilka efter ordalydelsen i § 3 äro att anse såsom svenska eller norska tillverknin- gar, skola, när de införas från det ena till det andra riket i ettdera rikets fartyg, utan att fartyget under resan i främmande hamn lossat eller lastat, vara tullfria eller tullpliktiga enligt hvad i ofvannämnda § är bestämdt, utan afseende på partiets storlek, endast med undan- tag af spanmål, malen eller omalen, för hvilken vara, der den i all- mänhet är tullpliktig, skall erläggas half tull.

Fartyg, som i främmande hamn endast aflemnat eller mottagit passagerare med deras resegoods (handelsresandes medförda varor och varuprof häri dock icke inbegripna), anses icke hafva lossat eller lastat derstädes.

I öfrigt kommer, beträffande såväl rättigheten till varors ut- eller införsel sjöledes från ena till andra riket som beräkning af tullafgif- terna dervid, att i hvartdera riket till efterrättelse gälla hvad der an- gående varors ut- eller införsel samt förtullning i allmänhet är eller varder stadgadt.

§ 15.

Hvad § 2 innehåller i fråga om exportpremie samt återbekom- mande af tull eller tillverkningsavgift för varor, som, tillverkade i det ena af rikena, derifrån till det andra utföras, skall ega tillämpning äfven då utförseln sker sjöledes.

§ 16.

För tillgodonjutande af den tullfrihet eller lindring i tullafgifter, som enligt § 14 blifvit svenska och norska alster och tillverkningar medgifna, skall det åligga den, som desamma från ena till andra riket utskeppar, att förse sig med sådant bevis, att varorna äro af inhemsk afvel eller tillverkning, som i § 9 finnes stadgadt för införsel landvägen.

§ 17.

I likhet med hvad i § 11 rörande kontroll å varutransporter landvägen är stadgadt skola tullstyrelserna i Sverige och Norge hvar tredje månad tillsända hvarandra förteckningar å de fartyg och laddningar, som under de tre sistförflutna månaderna från ena till andra riket ankommit eller afgått, samt i öfrigt, till kontroll å varors in- och utförsel sjöledes mellan båda rikena, iakttaga hvad i nämnda § är föreskrifvet.

§ 18.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 instundande Juli, då ock motsvarande föreskrifter blifva för Norge gällande. Den fortfar att gälla, till dess för båda rikena annorlunda förordnas eller två år förflutit, sedan någotdera riket om ändring eller upphäfvande af densamma för sin del fattat af det andra rikets samtycke oberoende beslut.

Då denna förordning träder i kraft, skall nådiga förordningen den 29 Maj 1874 angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden med deri genom nådiga förordningen den 1 Juli 1887 vidtagna ändringar upphöra att vara gällande.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

F. v. Essen.

*Protokoll öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen
i sammansatt svenskt-norskt statsråd å Stockholms slott
den 19 Augusti 1889.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre ÅKERHJELM,
Hans Excellens norske Herr Statsministern GRAM,
Svenska Statsråden: Herr LOVÉN,

Friherre VON OTTER,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre PALMSTIERNA,
Friherre VON ESSEN,

Norska Statsråden: ARNEBERG,
FURU.

Sedan vid underdånig anmälan i sammansatt svenskt-norskt statsråd den 24 Maj innevarande år ej mindre af Riksdagens den 11 Maj 1888 aflåtna underdåniga skrifvelse med anhållan, bland annat, det täcktes Kongl. Maj:t med anledning af de beslut, Riksdagen fattat om ändringar i tulltaxan, så fort ske kunde, inleda underhandlingar med Norska Regeringen om sådana bestämmelser i den s. k. mellanrikslagen, hvilka af Riksdagens omförmälda beslut med nödvändighet påkallades, än äfven af de underdåniga utlåtanden, som med anledning häraf på grund af särskilda nådiga befallningar afgifvits af den under den 18 Juni 1888 tillsatta tullkomitén samt Kommersekollegium och Generaltullstyrelsen, Kongl. Maj:t förordnat, att Norska Regeringens yttrande skulle inhemtas öfver chefen för Finansdepartementet, Statsrådet Friherre von Essens vid nämnda föredragningsstillfälle gjorda underdåniga hemställan, att Kongl. Maj:t måtte besluta, att, med anledning af Riksdagens ofvan omförmälda skrifvelse samt hvad derefter i ämnet före-

kommit, förhandlingar mellan de båda länderna måtte företagas i syfte att utarbета förslag till ändrade bestämmelser rörande Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden att föreläggas de båda ländernas representationer samt att för sådant ändamål hvartdera landets regering skulle utse tre ombud, föredrog bemälde departementschef nu en af Norska Regeringen den 13 innevarande månad aflåten, till Finansdepartementet i afskrift öfverlemnad underdånig framställning, deruti Regeringen, med förklarande att Regeringen ansåge den från svensk sida framställda önskan om revision af åtskilliga bestämmelser i mellanrikslagstiftningen böra tillmötesgå och derföre tillstyrkte, att frågan underkastades granskning af tre delegerade från hvartdera af rikena, på sätt af chefen för det svenska Finansdepartementet blifvit föreslaget, tillika uttalade den mening, att den gällande lagstiftningen erbjöde otvifvelaktiga fördelar för båda rikenas industri och handel, och att man borde söka bevara densamma oförändrad med undantag för de antagligen jemförelsevis få områden, der det bestående tillståndet måste erkännas hafva i erfarenheten visat sig medföra mera känbara olägenheter för någotdera af rikena, hvarjemte med särskild hänsyn till den föreslagna utsträckta användningen af skilnadstull, vare sig denna sattes till half tull eller bestämdes på annat sätt, Regeringen ansett sig böra anmärka, att de hinder, en sådan tull skulle komma att lägga i vägen för varuomsättningen, icke kunde mätas efter tullens storlek, då det nemligen för den dagliga trafiken mellan länderna måste anses vara af den största betydelse, att ingen tull erlades och ingen formelig tullbehandling egde rum.

I enlighet med statsrådets tillstyrkande behagade Hans Maj:t Konungen förordna, att, med anledning af Riksdagens ofvanberörda skrifvelse den 11 Maj 1888 samt hvad derefter i ämnet förekommit, förhandlingar mellan de båda länderna skulle företagas i syfte att utarbета förslag till ändrade bestämmelser rörande Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden att föreläggas de båda ländernas representationer; och förklarade Hans Maj:t Konungen Sig vilja för sådant ändamål i hvartdera rikets statsråd utse tre ombud.

In fidem protocolli:
G. With. Smerling.

*Protokoll öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen
i sammansatt svenskt och norskt statsråd å Stockholms
slott den 14 Januari 1890.*

Närvarande:

Hans Excellens svenske Herr Statsministern Friherre ÅKERHIELM,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve LEWENHAUPT,
Hans Excellens norske Herr Statsministern GRAM,

Svenska Statsråden: Friherre VON OTTER,
WENNERBERG,
Friherre PALMSTIERNÄ,
Friherre VON ESSEN,
Friherre ÅKERHIELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
Norska Statsråden: ARNEBERG,
FURU.

Chefen för Finansdepartementet, Statsrådet Friherre von Essen
anförde:

»Med anledning af Riksdagens underdåniga skrifvelse den 11 Maj 1888 med anhållan om inledande af underhandlingar med Kongl. Norska Regeringen om nya bestämmelser i nådiga förordningarne den 29 Maj 1874 och den 1 Juli 1887 angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden med mera samt hvad derefter i ämnet förekommit har Eders Kongl. Maj:t i sammansatt svenskt och norskt statsråd den 19 Augusti nästlidet år förordnat, att förhandlingar mellan de båda länderna skulle företagas i syfte att utarbета förslag till än-

drade bestämmelser rörande Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden att föreläggas de båda ländernas representationer, äfvensom förklarat Sig vilja för sådant ändamål i hvartera rikets statsråd utse tre ombud, hvarefter Eders Kongl. Maj:t i svenskt statsråd samma dag till ombud att å Sveriges sida föra omförmälda förhandlingar förordnat Statsrådet Friherre Albert Lars Evert Åkerhielm, Generaltulldirektören Gustaf Walter Leopold Lönegren och Godsegaren Erik Gustaf Boström.

Sedan förhandlingar mellan de för de båda länderna utsedda ombuden pågått här i Stockholm från och med den 19 Oktober till och med den 20 December nästlidet år samt meddelanden i ämnet derefter egt rum mellan chefen för svenska Finansdepartementet och medlemmar af härvarande norska statsrådsafdelning, föreligger nu ett förslag till ändring af åtskilliga paragrafer i förenämnda nådiga förordningar, hvilket förslag, afsedt att, derest det vinner godkännande, träda i tillämpning den 1 Juli innevarande år, jag nu anhåller att få inför Eders Kongl. Maj:t anmäla.»

Departementschefen uppläste härefter berörda förslag, hvilket finnes detta protokoll bilagdt;

Och behagade Hans Maj:t Konungen på statsrådets enhälliga tillstyrkande besluta, att öfver samma förslag Kongl. Norska Regeringens yttrande skulle inhemtas.

In fidem protocolli:
G. Louis De Geer.

Bilaga till protokollet den 14 Januari 1890.

Förslag till förändrad lydelse af åtskilliga paragrafer i nådiga förordningen angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden.

§ 1.

Alla naturalster och tillverkningar, ehvad de äro inhemska eller utländska, kunna från det ena af de förenade rikena till det andra landvägen så väl ut- som införas, så vidt icke gällande karantänsföreskrifter deremot lägga hinder i vägen eller eljest, efter hvad nedan i denna § sägs, hinder deremot möter.

Är i det ena riket eller inom viss del deraf utförsel af vara i allmänhet förbjuden, må sådant förbud göras gällande jemväl beträffande utförsel landvägen till det andra riket, dock icke i fråga om jern och stål af alla slag och icke heller i fråga om skogsprodukter i annat fall, än då förbudet mot utförsel af sådana produkter har till ändamål skogarnes bevarande eller förkofran.

Landvägen från ena riket till det andra må icke införas vara, hvars frambringande eller tillverkning i det senare riket icke är medgifven, och icke heller utländsk vara, som i det senare riket i allmänhet är till införsel förbjuden. Förbud mot införsel af vara landvägen från ena riket till det andra må ock kunna stadgas, om sådant i det senare riket anses erforderligt af sanitära grunder eller till förebyggande af sjukdomar på naturprodukter, som utgöra föremål för landets afvel. Får i det ena riket vara frambringas eller tillverkas endast af viss beskaffenhet eller är varas tillverkning derstädes underkastad särskild offentlig kontroll, må införsel af sådan vara från det andra riket ega rum endast så vidt varan uppfyller de i det förra riket för densamma stadgade betingelser och kan vid införseln underkastas sådan undersökning, som anses nödig för att kontrollera, att så är förhållandet.

§ 2.

Vara, hvars utförsel landvägen från ena riket till det andra enligt § 1 kan förbjudas, må ock kunna vid sådan utförsel beläggas med tullafgift till det belopp, densamma vid utförsel i allmänhet är underkastad. Deremot må för varor, som från ena till andra riket landvägen utföras, transitafigift icke ega rum.

För varor, tillverkade i det af rikena, från hvilket utförseln sker, må ej heller exportpremier beviljas, äfvensom återbetalning af erlagd tillverkningsafgift för dessa varor eller af tull för de utländska råämnen, som vid deras tillverkning hafva blifvit använda, icke medgifves, med mindre varorna vid införsel i det andra riket draga hel tull.

§ 3.

Svenska eller norska naturalster eller tillverkningar skola vid införsel landvägen från det ena riket till det andra vara fria från tullafgifter, med undantag af:

a) socker, sirup och karameller,
b) *oförändradt*,
c) brännvin och sprit, alla slag, samt dermed beredda drycker och luktvatten,

d) *oförändradt*,
e) brändt eller malet kaffe och kaffesurrogat,
f) spelkort,

för hvilka varor, såvidt de uti det rike, dit de införas, i allmänhet äro tullpligtiga, full tullafgift skall erläggas;

g) *oförändradt*,

h) väfnader, helt eller delvis tillverkade af linne-, hamp- eller jutegarn, spunnet i annat land än Sverige eller Norge. För sådana väfnader skall, när tullafgiften för detta garn är högre i det land, dit införseln sker, än i det andra landet, erläggas en å väfnadens vigte beräknad tullafgift, motsvarande skilnaden mellan de i de båda länderna för garnet gällande tullsatser. Ingår i väfnaden mer än ett slag af sådant garn, beräknas tullafgiften efter det slag, för hvilket skilnaden mellan tullsatserna i begge länderna är störst. Tullafgiften må dock ej i något fall beräknas högre än den i det land, dit införseln sker, för väfnaden i allmänhet gällande,

i) jern- och stålvaror af följande slag: valsade eller smidda stänger och plåtar samt spik, söm, tråd, kedjor och kettingar, helt eller

delvis tillverkade af i annat land än Sverige eller Norge framställt råämne eller halffabrikat. För sådana varor skall, när tullavgiften å nämnda råämne eller halffabrikat är högre i det land, dit införseln sker, än i det andra landet, erläggas en å varans vigt beräknad tullavgift, motsvarande skillnaden emellan de i de båda länderna för råämnet eller halffabrikatet gällande tullsatser. Tullavgiften må dock ej i något fall beräknas högre än den i det land, dit införseln sker, för varan i allmänhet gällande.

Vid tillämpning af stadgandet i denna punkt skall jern- och stål-skrot, fallet i ettdera riket efter derstädes förbrukadt utländskt fabrikat, anses såsom i detta rike framställt.

I de fall, som i nästa § sägs, må förenämnda varor, utom spelkort, tullfritt föras från det ena riket till det andra.

Är en vara tillverkad i Sverige eller Norge af materialier, antingen producerade i ettdera riket eller i begge rikena tullfria, anses sådan vara utgöra inhemsk tillverkning, ehvad större eller mindre arbete å densamma blifvit nedlagdt.

Är varan åter tillverkad, helt eller delvis, af utländska, i någotdera riket tullpliktiga ämnen, och kan det derå nedlagda arbetet hänföras till hvad med husflit, handverk eller fabriksverksamhet allmänligen förstås, då må ock sådan vara räknas till svensk eller norsk tillverkning, utom i de fall att bearbetningen endast består i:

- 1:o Förmalning, krossning, blandning, bakning, torkning, sigtning,
 - 2:o *oförändradt*,
 - 3:o fällning, kantning, hopsyning, förseende med linning, knappar, fransar eller spetsar och dylikt,
 - 4:o målning, lackering, bronsering eller anbringande af annan ytbetäckning,
 - 5:o tvinning, sammanslagning, blekning, färgning, tryckning eller appretering af garn, snören och manufakturvaror,
 - 6:o sammansättning af delar medelst linning, spikning, nitning, skrufning, lödning och dylikt,
 - 7:o formning och pressning af hatt- och mössännen, putsning, polering; eller
- andra i förhållande till den färdiga varan mindre väsentliga bearbetningar, hvilka begge rikenas tullmyndigheter finna böra med här förut uppräknade bearbetningar vara likställda.

§ 4.

Vid resa öfver gränsen från ena till andra riket vare det, med undantag för spelkort, hvilka äro underkastade såväl stämpelavgift som

tull, medgifvet att af till införsel tillåtna, tull underkastade natur-
alster eller tillverkningar tullfritt medföra följande mindre partier,
nemligen:

Brännvin och sprit samt dermed beredda drycker äfvensom vin,
alla slag, tillsammans 4 liter,

Bröd 20 kilogram,

Garn, alla slag, tillsammans 5 kilogram,

Kaffe och kaffesurrogat, tillsammans 5 kilogram,

Malt 40 kilogram,

Risgryn 5 kilogram,

Salt 4 hektoliter,

Socker 8 kilogram,

Spanmål, utom malt, omalen 150 kilogram,
malen 100 kilogram,

Tobak 1 kilogram,

Väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett
sammanlagdt värde af 40 kronor,

Öl 10 liter,

Andra varor till ett sammanräknadt värde af 30 kronor.

Tullfrihet, hvarom i denna paragraf sägs, gäller icke för varor,
som i handelsafsigt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas
eller för att utlemnas såsom ersättning för verkställt arbete, ej heller
för varor, som af handlande eller för handlandes räkning införas, så-
vidt de äro af de slag, med hvilka han idkar handel.

Resande vare, om vederbörande tulltjensteman eller tullbetjent
sådant fordrar, skyldig att, jemte uppgift om yrke och hemvist, afgifva
skriftlig försäkran, att de varor, han medför, icke införas i handels-
afsigt, på sätt ofvan förmäles. Införas varorna icke för resandes egen
räkning, skall försäkran afgifvas af den, för hvilkens räkning de
införas. Underlåter någon aflemna dylik försäkran, skola varorna i
vanlig ordning tullbehandlas.

§ 5.

I fråga om införseltull för utländska varor, som i större partier
eller på annat sätt, än i föregående paragraf sägs, från ena till andra
riket införas, gälle i hvarterdera af dessa hvad angående dylika varors
införsel i allmänhet är eller varder stadgadt.

§ 6.

Varor, som öfver Svinesund eller Idefjorden öster om Svinesund föras i färja, pråm eller båt under fyra tons drägtighet eller om vintern öfver isen från ena riket till det andra, skola, med hänsigt till tullväsendet, anses såsom vore de landvägen införda, såvida de icke antingen sjövägen transporterats till den strand af nämnda färjställe eller fjord, hvarifrån öfverföringen till andra rikets strand sedan skett, eller ock blifvit till denna senare öfverförde för att derifrån omedelbart sändas sjövägen vidare.

§ 7.

Den, som vill från ena till andra riket landvägen införa varor af de slag och till den myckenhet, att de äro tull underkastade, skall det åligga att hos tullkammaren eller vederbörande tulltjensteman eller tullbetjent å afsändningsorten förse sig med behörig varuförpassning, hvilken under transporten skall godset åtfölja.

Förpassningen skall vara stäld till ort, hvarest förtullning får ega rum.

§ 8.

Oförändrad.

§ 9.

Svenska och norska naturalster och tillverkningar skola, då de i större partier eller på annat sätt, än i § 4 sägs, från ena till andra riket landvägen införas, för tillgodonjutande af de uti § 3 i afseende på införseln dem medgifna förmåner vara åtföljda af vederbörande tullkammarföreståndares eller annan offentlig tjenstemans bevis, att varorna äro af svensk eller norsk afvel eller tillverkning.

För erhållande af sådant bevis skall, då detsamma afser naturalster, varuafsändaren till den myndighet, hos hvilken beviset begäres, aflemna en under edlig förpligtelse afgifven skriftlig försäkran, att varan blifvit inom landet frambragt.

Afser beviset åter andra varor, skall varuafsändaren till nämnda myndighet aflemna en under edlig förpligtelse afgifven skriftlig försäkran, att varan blifvit å uppgifvet ställe inom landet tillverkad, med

uppgift tillika, huruvida varan är tillverkad af enbart inhemskt svenskt eller norskt ämne eller om jemväl utländskt ämne deri ingår och om beskaffenheten af den bearbetning, varan på detta ställe undergått. Denna försäkran skall afgifvas af tillverkaren eller, der det visas, att hinder därför möter, af annan person, som om varans tillverkning eger noggrann kännedom, och skall till riktigheten bestyrkas af två trovärdige män.

Ehvad dylik försäkran rörer naturalster eller andra varor, är vederbörande myndighet pliktig att, om anledning dertill förekommer, fordra jemväl annan bevisning om varans inhemska ursprung samt att kräfva vittnens intyg om egenhändiga namnteckningen af den eller de personer, som afgifvit eller bestyrkt försäkran.

Vederbörande myndighets bevis, hvilket bestämdt skall vitsorda, att varan är af inhemsk afvel eller tillverkning, skall tecknas å ofvan omförmälda försäkran. Afser beviset sådana varor, som i § 3 litt. g, h och i nämnas, skall detsamma derjemte innehålla så fullständig upplysning om det utländska materialets beskaffenhet, att med ledning deraf tullafgiften kan beräknas.

Bevis, hvarom i denna paragraf sägs, må dock ej fordras för varor, som af gränsbefolkningen vid resa öfver gränsen medföras och hvilka vederbörande tulltjensteman finner uppenbarligen vara alster af ortens skogs- och landthushållning eller hemslöjd, och icke heller för flyttsaker, gamla och brukade, när dessas sammanlagda värde icke öfverstiger 200 kronor.

§§ 10—15.

Oförändrade.

§ 16.

För tillgodonjutande af den tullfrihet eller lindring i tullafgifter, som enligt § 14 blifvit svenska och norska alster och tillverkningar medgifna, skall det åligga den, som desamma från ena till andra riket utskeppar, att förse sig med sådant bevis, att varorna äro af inhemsk afvel eller tillverkning, som i § 9 finnes stadgadt för införsel landvägen.

§§ 17 och 18.

Oförändrade.

Lagen träder i kraft den 1 Juli 1890.

*Protokoll öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen
i sammansatt svenskt-norskt statsråd å Stockholms slott
den 21 Februari 1890.*

Närvarande:

Hans Excellens svenske Herr Statsministern Friherre ÅKERHIELM,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve LEWENHAUPT,
Hans Excellens norske Herr Statsministern GRAM,

Svenska Statsråden: Friherre von OTTER,
WENNERBERG,
Friherre PALMSTIERNÄ,
Friherre VON ESSEN,
Friherre ÅKERHIELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
Norska Statsråden: ARNEBERG,
FURU.

Chefen för Finansdepartementet, Statsrådet Friherre von Essen anmälde i underdånighet, att Kongl. Norska Regeringen, på grund af Kongl. Maj:ts nådiga beslut den 14 sistlidne Januari, under den 25 i samma månad afgifvit utlåtande angående det i sammansatta statsrådets protokoll för förstnämnde dag intagna förslag till ändringar i nådiga förordningarne den 29 Maj 1874 och den 1 Juli 1887 angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden.

Föredragande departementschefen anförde härefter:

»Grunddragen i 1874 års mellanrikslag voro, hvad den egentliga handelsgemenskapen mellan rikena beträffar, att svenska eller norska naturalster eller tillverkningar skulle vid införsel från det ena riket till det andra vara fria från tullavgifter med undantag af socker och

sockertillverkningar, derunder inbegripet sirup, tobak och tobakstillverkningar, brännvin och sprit, alla slag, malt och malttillverkningar, brändt eller malet kaffe samt spelkort, för hvilka varor i allmänhet hel tull skulle erläggas; att för alla utländska varor, som från ena riket infördes till det andra, hel tull skulle erläggas; samt att vissa smärre quantiteter eljest tullpliktiga varor vid resa öfver gränsen finge tullfritt medföras. Rörande arten eller graden af den bearbetning eller förädling, ett utländskt råämne eller halffabrikat skulle i ena landet hafva undergått, för att den sålunda bearbetade eller förädlade varan skulle vid införsel i det andra anses såsom inom det förra landet tillverkad, innehöll lagen inga föreskrifter.

Genom nådiga förordningen den 1 Juli 1887 vidtogos i mellanrikslagens ursprungliga lydelse vissa förändringar, hvilka hufvudsakligen framkallats af vunnen erfarenhet derom, att den vidsträcktta omfattning af begreppet inhemsk tillverkning, som lagen medgaf, föranledde en med densamma ej afsedd viinst på olikheten i tullsatser uti de båda rikena, att den vid resa öfver gränsen för vissa smärre partier tullpliktiga varor medgifna tullfrihet stundom missbrukades i handelsafsigt, samt att lagens bestämmelser om produktionsbevis icke gäfvö önskad tillförlitlighet åt nämnda bevis.

Till förebyggande af de olägenheter, lagen i förstnämnda hänseende visat sig medföra, blef begreppet inhemsk tillverkning närmare bestämdt sålunda:

att vara, som vore tillverkad i Sverige eller Norge af materialier, antingen producerade i ettdera riket eller i begge rikena tullfria, skulle anses utgöra inhemsk tillverkning, ehvad större eller mindre arbete å densamma blifvit nedlagdt; samt

att, om varan åter vore tillverkad, helt eller delvis, af utländska i någotdera riket tullpliktiga ämnen, och det derå nedlagda arbetet kunde hänföras till hvad med husflit, handtverk eller fabriksverksamhet allmänligen förstodes, sådan vara ock skulle räknas till svensk eller norsk tillverkning, utom i de fall, att bearbetningen endast bestode i 1) förmalning, krossning eller blandning, 2) rensning (rectifiering) af lysoljor, 3) fällning, kantning, förseende med linning, knappar, fransar eller spetsar och dylikt, 4) målning, lackering, bronsering eller annan öfverstrykning samt 5) tvinning, blekning, färgning, tryckning eller appretering af garn och manufakturvaror.

Härjemte blef för ett varuslag, kläder, stadgad *skilnadstull* så, att, då öfvertyget vore väfdt, stickadt, knutet eller på strumpstol tillverkad i annat land än Sverige eller Norge, och tullafgiften för öfvertyget vore högre i det land, dit införseln skedde, än i det andra landet,

en å klädernas hela vigt beräknad tullafgift skulle erläggas, motsvarande skilnaden mellan de i de båda länderna för öfvertyget gällande tullsatser.

I lagen infördes vidare, med afseende å öfriga deri anmärkta brister, föreskrifter derom,

att den i lagens § 4 omförmälda tullfrihet för vissa smärre partier af tullpligtiga varor icke skulle gälla varor, som i handelsafsigt införas; samt

att för erhållande af produktionsbevis varuafsändaren skulle till den myndighet, hos hvilken beviset begäres, aflemna en på heder och tro afgifven skriftlig försäkran, att varan blifvit å uppgifvet ställe inom landet tillverkad, med uppgift tillika, huruvida varan vore tillverkad af enbart svenskt eller norskt ämne eller om jemväl utländskt ämne deri inginge och om beskaffenheten af den bearbetning, varan på detta ställe undergått; och skulle denna försäkran vara utfärdad af tillverkaren eller, om hinder härför mötte, af två trovärdige män, som om varans tillkomst egde tillförlitlig kännedom, vederbörande myndighet ändock obetaget att fordra jemväl annan bevisning för varans inhemska ursprung.

Den af Eders Kongl. Maj:t den 18 Juni 1888 tillsatta tullkomité, som enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga föreskrift af samma dag haft att yttra sig beträffande de ändringar i gällande stadganden rörande Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden, som af då vidtagna eller af Riksdagen beslutade ändringar i tulltaxan kunde påkallas, har i sitt under den 22 December 1888 i ämnet afgifna betänkande, under erinran att 1874 års mellanrikslag hvilade på principen om tullfrihet för alla inhemska varor och allt inhemskt arbete samt full tull för rent utländska varor, anført, att lagen dermed gäfve den gynnade behandlingen största möjliga omfattning. Inhemska varor kunde nemligen vara af två slag. Det ena utgjordes af inhemska naturalster och inom ettdera riket gjorda tillverkningar eller bearbetningar deraf; det andra utgjordes helt eller delvis af utländska råämnen eller halffabrikat, som inom ettdera riket undergått någon bearbetning. 1874 års mellanrikslag gäfve tullfrihet äfven åt sist nämnda kategori; och det vore just denna vidsträckta omfattning af begreppet »inhemsk tillverkning», som utgjorde lagens stora svaghet och hvarifrån flertalet anmärkta olägenheter ledde sitt ursprung. Härigenom uppstode, då de båda rikena hade vidt skilda tullsatser på samma varor, tillfälle till den stora spekulation på tulldifferens, som varit föremål för klagan och som helt och hållet strede emot lagens anda och syfte. 1887 års förändring af åtskilliga paragrafer i 1874 års lag hade hufvudsakligen varit riktad mot denna svåra olägenhet, men var redan då otillräcklig

och hade genom 1888 års Riksdags beslut angående höjda och åsatta nya tullar blifvit det än mera. Komitén hade derföre ansett sin uppgift vara att framlägga ett förslag, hvarigenom förut nämnda olägenhet eller möjligheten till vinst på tulldifferens förebygdes eller åtminstone reducerades till ett minimum, utan att derigenom den nuvarande samfärdseln mellan de begge länderna alltför mycket inskränktes.

Enligt hvad komitén förmäler hade i detta afseende blifvit inom komitén väckta åtskilliga förslag i syfte att bygga mellanrikslagens hithörande bestämmelser på sådana grunder, att ifrågavarande bestämmelser skulle kunna ega fortfarande giltighet, oberoende af de ändringar, som tid efter annan kunde komma att ega rum i de båda ländernas tulltaxor. Komiténs flertal hade emellertid funnit dessa förslag allt för väsentligt afvika från den princip, som låge till grund för 1874 års mellanrikslag, och hade derföre, under uttalande af den åsigt att verkningarne af det införda nya tullsystemet borde afvaktas, innan förslag af mera genomgripande natur framställes, ansett sig böra framlägga ett förslag, hvilket endast afsåge att med fullföljande af den väg, som i 1887 års förordning blifvit beträdd, afhjelpa de olägenheter, som redan gjort sig känbara. Då klagomål hufvudsakligen förnummits deröfver, att den i sistnämnda förordning meddelade förteckning å de mindre väsentliga bearbetningar, som ej finge naturalisera utländska tullpliktiga ämnen, ej vore nog uttömmande, hade komitén sökt komplettera densamma; och då det dessutom egentligen vore idkare af linne-, jute- och hampindustrierna samt jernhandteringen, hvilka klagat öfver en ojemn och obillig konkurrens från norsk sida, hade komitén sökt afhjelpa denna olägenhet genom att på alster af nämnda industrier tillämpa samma princip, som 1887 års förordning uppställt i afseende på kläder, d. v. s. principen om en efter varans hela vikt beräknad skilnadstull på materialet.

Tre af komiténs ledamöter hafva emellertid varit af afvikande mening, i det de ansett komitén hafva bort söka utarbета ett förslag till mellanrikslag, som kunde blifva bestående en längre tid, oberoende af de förändringar, som de särskilda rikenas tulltaxor under samma tid möjligen kunde komma att undergå. Två af dessa ledamöter hafva ansett detta ändamål kunna uppnås på den väg, att varor, tillverkade i Sverige eller Norge helt eller delvis af utländska i det land, dit varorna föras, tullpliktiga materialier, förklarades skola vid införsel från det ena riket till det andra draga hälften af den dessa varor åsatta tull, utom i vissa angifna fall, då på grund af bearbetningens mindre väsentliga beskaffenhet hel tull borde erläggas. Den tredje af nyss omförmälda reservanter har deremot ansett varor af nu ifrågavarande

kategori enligt regeln böra beläggas med hela den tull, som dertill använda utländska materialier bort draga i det land, dit varan föres.

Kommersekollegium och Generaltullstyrelsen hafva i sitt under den 2 April 1889 i ämnet afgifna underdåniga utlåtande förklarat sig anse den blifvande lagförändringen böra afse mellanrikslagstiftningens nöjaktiga ordnande för någon längre framtid och hafva af denna anledning äfvensom på i öfrigt anförda skäl förmålt sig icke kunna biträda tullkomiténs förslag. Beträffande sättet för lösningen af förevarande fråga hafva deremot embetsverken varit af sinsemellan olika meningar.

Kommersekollegium har för sin del anført, att botemedlet mot den genom tulldifferenserna uppkommande orättvisa vore till sin princip lätt funnet, nemligen sålunda att vid införsel från det land, der tull icke funnes åsatt råämnen och halffabrikat eller som å dem hade de lägre tullafgifterna, till det land, der det motsatta förhållandet egde rum, varor, tillverkade af ifrågavarande råämnen eller halffabrikat, pålades tullafgifter till lika belopp med skilnaderna i tullafgifterna å de för tillverkningen använda råämnen eller halffabrikat. Denna princip, som i 1887 års författning vore tillämpad i fråga om kläder, skulle likväl, derest densamma uppställes såsom allmän regel och tillämpades på det sätt, att, såsom för närvarande egde rum i fråga om kläder, olikheterna i tullafgifterna för de materialier, hvilka för varans beredning blifvit använda, först vid varans tullbehandling beräknades, komma att ur tullteknisk synpunkt ställa alltför höga prof på tullförvaltningspersonalen och i synnerhet på gränstullbevakningen. Af omförmälda grunds antagande följde emellertid, enligt Kollegii mening, ingalunda, att skilnadstullens belopp nödvändigt måste uträknas vid hvarje särskildt tullbehandlingstillfälle, utan ansåge Kollegium grundsatsen kunna och böra genomföras på det sätt, att för de i tulltaxan upptagna varor, för hvilkas beredning i båda eller någotdera afländerna utländska, tullpliktiga råämnen eller halffabrikat begagnades, beloppet af olikheterna i de för dessa råämnen eller halffabrikat bestämda tullafgifterna på förhand beräknades och för den tullenhet, efter hvilken den färdiga varan skulle tullbehandlas, bestämdes, hvarigenom i alla förekommande fall lätthet, säkerhet och likformighet vid tullbehandlingen skulle ernås.

Kollegium ansåge derföre frågan böra lösas på det sätt, att i § 3 af mellanrikslagen infördes ett stadgande af innehåll, att i afseende å varor, tillverkade af utländska materialier, det stode hvartdera riket fritt att pålägga skilnadstullar, hvilka dock i intet fall finge för någon sådan vara öfverstiga beloppet af skilnaderna i de tullafgifter hvilka i de särskilda ländernas tulltaxor funnes bestämda för de

utländska materialier, som för varornas tillverkning vore väsentliga och i dem ingått, samt att för iakttagande häraf mellanrikslagen skulle åtföljas af en förteckning å de varor, för hvilka skilnadstullar inom hvardera landet ifrågakomme, och å de belopp, till hvilka för dessa varor olikheterna i tullafgifterna för till dem använda utländska materialier uppginge enligt af båda ländernas tullstyrelser uppgjord och af regeringarna godkänd beräkning. Berörda förteckning skulle vara underkastad förändringar, när helst sådana af förändringar i tulltaxorna eller eljest till följd af förändringar i tillverkningarnas beskaffenhet påkallades, och införandet af sådana förändringar, hvilka antagligen skulle komma att beröra endast få varuartiklar, borde icke kunna medföra några betydande svårigheter och omgångar.

För hvardera landet skulle det stå öppet att i alla de fall, i hvilka skada för varutillverkare ansåges uppkomma till följd af lägre tull i grannriket å ett för någon vara brukligt utländskt råämne, pålägga samma vara, när den, tillverkad i grannriket, derifrån utan rent produktionsbevis infördes, en skilnadstull till samma eller lägre belopp än det, som på grund af mellanrikslagens bestämmelse blifvit för varan i förteckningen angifvet. På samma sätt som tulltaxorna och liktidigt med dem eller oftare, derest omständigheterna dertill gäfve anledning, skulle taxor å skilnadstullarna utfärdas.

Generaltullstyrelsen åter har tillstyrkt, att förut omförmälda, af två reservanter inom tullkomitén framställda förslag om half tull vid införseln af varor, helt eller delvis tillverkade af utländska tullpliktiga materialier, måtte i hufvudsak läggas till grund vid utarbetandet af den blifvande författningen.

Med gällande lagstiftning angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden har, förutom underlättande i allmänhet af samfärdseln mellan de båda länderna, hufvudsakligen åsyftats att genom medgifvande af ömsesidig tullfrihet för inhemska naturalster och tillverkningar utvidga de båda ländernas af tullafgifter oberoende handelsområde. Förverkligandet af detta syfte har icke mött svårighet, så vidt fråga varit om naturalster eller om sådana varor, hvilka tillverkats af inhemska eller utländska i det land, dit varan föres, tullfria råämnen eller halffabrikat, och ej heller beträffande varor, som helt eller delvis äro tillverkade af utländska, i det andra landet tullpliktiga råämnen eller halffabrikat, när tullen för dessa råämnen eller halffabrikat är densamma i båda länderna

Är åter tullen å de för varan använda utländska råämnen eller half-fabrikat i de båda länderna olika, varder förhållandet ett annat. Medgifves i detta fall oinskränkt tullfrihet, möjliggöres för fabriker och handtverkare inom det land, som har den lägre tullafgiften, att af utländska råämnen med mindre kostnad tillverka samma varor som de, hvilka, med användning af samma råämnen, produceras af fabriker eller handtverkare i det land, som har den högre tullafgiften, hvarigenom de förstnämnda yrkesidkarne till fördel för sig, men till skada för de sistnämnda kunna undersälja dessa. Då den princip om ömsesidig tullfrihet för inhemska tillverkningar, på hvilken mellanrikslagstiftningen är bygd --- tillämpad å varor, som helt eller delvis tillverkats af utländska råämnen — kräfver tullfrihet, förutom för den del af råämnena, som är af inhemskt ursprung, endast för det å råämnena nedlagda arbetets värde för att afsättningen af alstren af detta arbete må kunna försiggå under lika gynsamma förhållanden i det andra landet som i det egna, skulle deremot under nyssnämnda förhållanden den oinskränkta tullfriheten medföra, att alster af oförmälda slag i det förra landet afsattes under gynsammare förhållanden än i det senare, och att sålunda näringsidkarne i det land, som hade de lägre tullsatserna, vid afsättning i det andra landet bereddes en af ifrågavarande lagstiftning alldeles icke afsedd och med grunderna för densamma ingalunda förenlig vinst. Då Sverige redan före år 1888 i allmänhet hade högre tullsatser än Norge, gjorde sig clägenheterna af den i 1874 års mellanrikslag medgifna oinskränkta inbördes tullfrihet för »tillverkningar», ehvad i dessa inginge inhemska eller utländska råämnen, allt mera känbara och framkallade slutligen de ändringar i nämnda lag, som innefattas i nådiga förordningen den 1 Juli 1887. De ändringar i den svenska tullagstiftningen, som egde rum år 1888, i det att tullsatserna å en del varor icke oväsentligt höjdes och andra förut tullfria varor belades med tull, hafva i åtskilliga fall öppnat nya tillfällen till vinst på tulldifferensen eller ökat redan befintliga. Åt behovet att genom nya lagstiftningsåtgärder undanröjda de olägenheter, som kunna häraf blifva en följd, har Riksdagen i dess underdåniga skrifvelse den 11 Maj 1888 gifvit uttryck.

Eders Kongl. Maj:t lär icke finna nödigt, att jag inför Eders Kongl. Maj:t närmare utvecklar den stora betydelsen för båda de förenade rikena af den i mellanrikslagstiftningen antagna grundsats om ömsesidig tullfrihet för inhemska naturalster och tillverkningar. Den utvidgning af det inhemska handelsområdet, som härigenom vinnes, medför icke allenast ökad och lättad afsättning för hvarterda landets produkter, utan möjliggör äfven en fördelning af arbetet mellan de båda

länderna derigenom, att fabriker, som tillverka samma grupp af varor, kunna i hvartdera landet inskränka sig till tillverkningen af de särskilda varor eller klasser af varor, hvilkas frambringande mest lämpar sig för landets egendomliga förhållanden, hvaremot, med ett inskränk-tare afsättningsområde, samma fabriker icke skulle kunna påräkna af-sättning för hela sin tillverkning, derest den vore till arten sålunda begränsad, utan skulle nödgas med väsentligt ökade produktionskost-nader tillverka en mängd olika varor, tillhörande samma grupp. Att bryta med nämnda mellanrikslagstiftningens hufvudgrundsats bör der-före icke utan mycket starka skäl ifrågakomma, lika litet som det för närvarande kan anses af behovet med nödvändighet påkalladt, utan bör fastmer såsom mål för det lagändringsarbete, som nu är i fråga, uppställas att, med bibehållande af grundsatsen om ömsesidig tullfrihet för det inhemska arbetets alster, söka åt de lagstadganden, som inne-bära denna grundsats, gifva en sådan affattning, att de må befordra det syftemål, som med dem varit afsedt, men icke derutöfver medföra verk-ningar, som icke af lagstiftaren varit beräknade och som i väsentlig mån måste förrycka betydelsen och förringa fördelarne af den nämnda grundsatsen.

Man kan tänka sig, att den såsom nödvändig erkända lagändrin-gen skulle kunna genomföras på två skilda vägar. Atingen kan man, med fullföljande af den år 1887 beträdda väg, söka för de särskilda fall, der olägenheter verkligen uppstått af olikheten i de båda ländernas tullsatser för råämnen eller halffabrikat, meddela specialbestämmelser i syfte att inom de rigtiga gränserna återföra den i dessa fall genom olikheterna i tullafgifter utöfver sitt rätta mått utsträckta grundsatsen om tullfrihet för det inhemska arbetets alster. Eller ock kan man, med en mera genomgripande ändring i mellanrikslagens nuvarande affattning, söka att i lagen åt den ifrågavarande grundsatsen gifva ett så allmängiltigt uttryck, att samma grundsats, oberoende af de ändringar, som kunna ega rum i de båda ländernas tulltaxor, och utan att dessa ändringar må behöfva påkalla motsvarande ändringar i mellanrikslagen, kan bibehålla sin fulla giltighet. I principen kan det icke förnekas, att ju den senare utvägen skulle ega ett afgjort företräde. Tätta ändringar i en författning äro aldrig önskvärda, allra minst då för-fattningen är af unionel natur, och ändringarne måste utgöra resultatet af omfattande förhandlingar ej mindre inom än mellan de särskilda länderna. Också föreligga, såsom jag redan haft tillfälle att inför Eders Kongl. Maj:t omförmäla, åtskilliga förslag, som åsyfta ordnandet för en längre framtid af den nu ifrågavarande delen af mellanrikslag-stiftningen.

Af dessa förslag har det af en reservant i tullkomitén omfattade att belägga den färdiga varan med hela den tull, som dertill använda utländska materialier bort draga i det land, dit varan föres, med skäl föranledt den anmärkning, att, då sålunda för de i varan ingående utländska materialier komme att erläggas full tull, äfven om tull till samma eller högre belopp förut blifvit för materialierna erlagd i det land, der tillverkningen egt rum, förslaget komme att medföra en verkan, som med den ifrågasatta lagändringen icke vore åsyftad. Förslaget, som i öfrigt ansetts ställa alltför stora fordringar på produktionsbevisen, har icke heller tillvunnit sig någon allmännares tillslutning.

Det af två reservanter inom tullkomitén framställda och af Generaltullstyrelsen biträdda förslaget att vid införseln i det ena riket med half tull belägga varor, som inom det andra helt eller delvis tillverkats af utländska materialier, erbjuder framför öfriga förslag den afsevärda fördelen att vara lätt att tillämpa. Men då enligt detta förslag den färdiga varan skulle påföras en tullavgift, hvars belopp vore satt i visst förhållande, icke till tullsatsen å de i varan ingående materialier, utan till tullsatsen å utländska färdiga varor af enahanda slag, skulle, med antagande af detta förslag, det förut angifna syftemålet med den ifrågasatta lagändringen, eller att, med bevarande af principen om tullfrihet för det inhemska arbetet, söka förebygga möjlighet af vinst på tullskillnaden, endast kunna vinnas under den förutsättning, att skillnaderna mellan de olika tullavgifterna på råämnen och halffabrikat i Sverige och Norge i allmänhet ungefärligen motsvarade halfva tullavgifterna å de af dem tillverkade varorna. Då emellertid detta ingalunda är förhållandet, skulle tillämpningen af halftullsystemet i de fall, der skillnaderna i tullavgiften å råämnen ej uppgå till hälften af tullen å varorna, komma att medföra påläggandet af tull å inhemskt arbete och sålunda innefatta ett i många fall högst väsentligt afsteg från grundsatsen om tullfrihet för detta arbete, medan i andra fall, der nyssnämnda tullskillnad öfverstiger hälften af tullen å varorna, tillfälle till en ofta betydlig vinst på tullskillnaden fortfarande kvarstode och syftemålet med lagändringen sålunda vore förfeladt. Vid bedömande af förslagets antaglighet bör synnerlig vikt äfven fästas dervid, att, enligt hvad tullkomitén meddelat, icke någon af de utaf komitén tillkallade industriidkarne önskat öfvergång till halftullsystemet, enär detta enligt deras mening skulle blifva alltför betungande för utbytet mellan de förenade rikena, äfvensom att, enligt hvad under förhandlingarne med de norska för denna fråga af Eders Kongl. Maj:t utsedda ombuden af dessa blifvit upplyst, nyssnämnda mening delats af de norska industriidkare, som yttrat sig i ämnet.

Kommersekollegii förslag innebär onekligen till sin princip en riktig lösning af den föreliggande frågan. Genom bestämmelsen att för hvarje vara skilnadstullen skulle i förväg utrönas efter allmän-giltiga grunder skulle jemväl undvikas den svårighet, som eljest gör systemet med skilnadstull otillämpligt såsom allmän regel, nemligen svårigheten att i hvarje särskildt fall med någon tillförlitlighet bestämma quantiteten af de i en vara ingående utländska materialier af särskilda slag, hvilkas olika tullbeskattning skall ligga till grund för skilnads-tullens bestämmande, en svårighet, hvilken i de flesta fall skulle göra sättet för varans tullbehandling helt och hållet beroende af produk-tionsbevisets innehåll. Men förslaget eger dessa företräden endast under förutsättning att det låter sig praktiskt genomföra, i hvilket afseende befogade tvifvelsmål kunna hysas. Med fästadt afseende på de mång-faldigt olikartade beståndsdelar, som kunna ingå i varor, hvilka hän-föras till en och samma rubrik i den allmänna tulltaxan, inses lätt, hvilka betydande svårigheter måste möta för uträknandet af det be-lopp i skilnadstull, som skall påföras den ifrågavarande varurubriken i den speciela tulltaxan för trafiken mellan de båda rikena, svårigheter, hvilka icke skulle minskas derigenom, att för uppnående af ett resultat måste erfordras enighet mellan de båda ländernas vederbörande myn-digheter. Vidare skulle ändringar i den en gång upprättade förteck-ningen tidt och ofta varda påkallade. Sådana skulle nemligen erfor-dras icke allenast då i ettdera landet ändring vidtagits i tullsatsen för någon i förteckningen upptagen vara, utan äfven då under tidernas lopp den öfliga arbetsmetoden för tillverkningen af en viss vara så förändrats, att den med beräkning af en helt annan sammansättning af varan utrönta skilnadstullen ej vidare bildar ett exakt uttryck för olikheten i tull å de i varan ingående utländska råämnena. I alla hän-delser skulle för bedömande af förslagets utförbarhet erfordras en på noggranna undersökningar grundad utredning rörande beloppet i hvarje särskildt fall af den skilnadstull, som kunde bära ifrågakomma — en utredning, som utan tvifvel skulle kräfva mycken tid och, om den nu företagits, hafva föranlett ett långt uppskof med det föreliggande ären-dets behandling.

Hvad nu blifvit anfördt torde tillräckligt förklara, hvarföre intet af de omförmälda förslagen till ett mera definitivt ordnande af mellan-rikslagstiftningen kunnat nu läggas till grund för arbetet å de erforder-liga ändringarne i mellanrikslagen, om ock dermed icke skall hafva blifvit sagdt, att icke något af dessa förslag, åtminstone i vissa delar, i förekommande fall skulle kunna tjena till utgångspunkt för en tilläfventyrs erforderlig ny revision af mellanrikslagen. Det bör icke heller förbi-

ses, att, derest vid detta tillfälle nämnda lag skolat underkastas en mera genomgripande ändring i syfte att göra de nu ifrågavarande bestämmelserna i densamma egnade att undanrödja äfven framdeles uppkommande oegentligheter, ändringen, såsom äfven från norsk sida framhållits, hade måst föregås af en äfven i Norge företagen utredning rörande alla på frågan inverkan omständigheter, motsvarande den, som på svensk sida egt rum genom tullkomitén och vederbörande embetsverk. En sådan utredning, hvilken enligt sakens natur först kunnat börja efter det den svenska blifvit fullbordad och beslut fattadt om gemensamma förhandlingar i ämnet, skulle emellertid nödvändigtvis kräft en rundlig tid samt föranledt ett eller annat års dröjsmål med frågans afgörande.

Under sådana förhållanden har det ansetts lämpligast att för närvarande inskränka sig dertill att söka genomföra de ändringar i mellanrikslagen, som på grund af bestående olikheter i tullagstiftningen de båda länderna emellan ansetts närmast af behovet påkallade, äfvensom att derutöfver i vissa detaljbestämmelser i nämnda lag vidtaga jemkningar, hvilka väl icke kunna sägas vara omedelbart betingade af omförmälda anledning, men eljest funnits önskvärda. Det förslag till ändringar i mellanrikslagen, som nu föreligger, är i öfverensstämmelse härmed byggt på den af tullkomiténs flertal omfattade grundsats, att endast i de fall, då olägenheter af olikheten i tullafgifter för råämnen eller halffabrikat yppats eller påtagligen måste uppstå i det land, der tullafgiften å nämnda materialier är högre än i det land, hvarifrån det färdiga fabrikatet föres, i det förre landet skulle påläggas den af berörda materialier tillverkade varan en till nämnda olikhet uppgående skilnadstull, och att, i afvaktan på verkningarne af de ändringar i tullagstiftningen, som nu blifvit i Sverige genomförda, omförmälda princip för närvarande endast skulle tillämpas på linne-, jute- och hampväfnader samt vissa slag af jern- och stålvaror. Med fästadt afseende jemväl på de i öfriga delar af mellanrikslagen föreslagna jemkningar, äfven dessa till hufvudsaklig del förordade af tullkomitén, synes mig fullt skäl finnas för antagandet, att, om de nu föreslagna lagändringarna varda genomförda, de förut antydda olägenheterna vid mellanrikslagens tillämpning skola åtminstone till väsentligaste delen varda undanröjda. Men tillika har jag bort uttala, hvad jemväl af det förut anförda torde framgå, att, derest framdeles genom i ettdera landet vidtagna tullförhöjningar den redan förefintliga olikheten i tullafgifter de båda landen emellan skulle komma att ytterligare ökas — dervid jag särskildt fäster mig vid möjligheten, att i följd af gällande tarifftraktaters eventuella upphörande vissa af dessa traktater bundna tullsatser kunna komma att

bringas i närmare öfverensstämmelse med de för tullbeskattningen numera i öfrigt antagna grundsatser — de nu föreslagna ändringarna i mellanrikslagen ej komma att varda för ändamålet tillräckliga, utan att under sådan förutsättning en ytterligare omarbetning af lagen kommer att erfordras.

Jag går nu att i korthet redogöra för de uti det föreliggande författningsförslaget upptagna lagändringar, hvilka, såsom jag förut nämnt, redan blifvit till väsentlig del af tullkomitén föreslagna.

§ 1.

Med den affattning, denna § för närvarande eger, omöjliggör densamma förbud mot ut- eller införsel landvägen mellan de förenade rikena i andra fall, än när förbudet står i samband med karantänsföreskrifter. Under erinran att ett allmänt ut- eller införselsförbud härigenom betages all kraft och verkan, men att förhållanden likväl kunna inträda, som göra en dylik åtgärd nödvändig, har tullkomitén så formulerat ifrågavarande §, att ett allmänt dylikt förbud utan vidare skulle varda tillämpligt äfven å varutrafiken mellan Sverige och Norge. Såsom resultat af de förda förhandlingarne föreligger nu ett förslag till affattning af § 1, som, om det än icke fullständigt ansluter sig till tullkomiténs förslag, likväl bereder hvartdera riket en vidsträckt frihet i förevarande hänseende och öppnar tillfälle att stadga ut- eller införselsförbud i alla de fall, der det kan vara någon anledning antaga, att yrkanden på dylika förbud kunna med någon styrka framträda.

§ 2.

Tullkomitén har ur denna § uteslutit bestämmelsen, att utförselstull icke må ega rum för varor, som ifrån ena till andra riket landvägen utföras. Då befogenheten att ålägga utförselstull icke synts böra ega vidsträcktare omfattning än rätten att meddela utförselsförbud, har i det föreliggande författningsförslaget nämnda befogenhet begränsats till sådana varor, som enligt § 1 kunna blifva föremål för utförselsförbud, hvarjemte blifvit tydligen utmärkt, att utförselstull å viss vara icke må i handelsgemenskapen mellan de förenade rikena sättas till högre belopp än den för samma vara i allmänhet gällande.

§ 3.

Denna § innefattar i dess uti författningsförslaget upptagna lydelse de väsentligaste förändringar, som nu ansetts böra i mellanrikslagen ifrågakomma. Då den sålunda föreslagna lydelsen är i hufvudsakliga delar enahanda med den af tullkomitén förordade, tillåter jag mig att ur nämnda komité's motivering för sitt förslag här anföra följande:

»Komitén har förut uttalat de hufvudsakliga skäl, som bestämt komitén föreslå, att nu gällande mellanrikslag endast i vissa delar må ändras och icke omarbetas efter andra och nya principer. Genom antagande af annan grund för denna lag, hvaraf icke obetydlig inskränkning i det fria varuutbytet måste blifva en gifven följd, skulle otvifvelaktigt inträffa, att en del stora och viktiga både svenska och norska industrier, som under nuvarande förhållanden och i följd af gällande lags bestämmelser arbetat sig in på det andra rikets marknad och der erhållit stor afsättning för sina produkter, komme att lida ganska känbar skada; en åsigt, hvilken äfven, hvad utförseln af svenska industrialster beträffar, framhållits af de till komitén kallade eller i ämnet hörda industrialldkare. Komitén anser sig därför icke böra föreslå andra förändringar i denna paragraf än sådana, som nuvarande förhållanden med nödvändighet kräfvat.»

»De hufvudsakliga förändringar eller tillägg, som dels af inkomna klagomål påkallas, dels af innevarande (1888) års Riksdags beslut med nödvändighet betingas, gälla linne-, hamp- och juteindustrien, vissa grenar af jernhandteringen och åtskilliga mindre näringar, hvilkas bedrivande eljest skulle medgifva anmärkningsvärd vinst på tullskillnaden mellan de begge rikena.»

»Idkare af linne-, hamp- och juteindustrien i Sverige hafva långt för detta klagat öfver den obilliga konkurrens, som i följd af olikhet i tullsatser beredts dem från norsk sida, en olikhet, som förstörats genom af senaste (1888 års) Riksdag beslutad höjning uti tullen å jutegarn. En jemförelse emellan de svenska och norska tullsatserna å lin-, hamp- och jutegarn ådagalägger, att en dylik vinst, med ett enda undantag, kan ernås å samtliga väfnader af nämnda spånadsämnen. De respektive tullsatserna äro nemligen å

Garn:	i Sverige pr kg.	i Norge pr kg.
linne- och hamp-:		
enkelt:		
ofärgadt och oblekt	20 öre,	3 öre.
blekt	40 »	3 »
färgadt	40 »	27 »

Garn:	i Sverige pr kg.	i Norge pr kg.
jute-:		
enkelt:		
ofärgadt och oblekt	6 öre,	3 öre.
blekt	18 »	3 »
färgadt	18 »	27 »
segel- och bind-:		
ofärgadt och oblekt	20 »	3 »
		(fritt.

»Genom af senaste (1888 års) Riksdag åsatta nya tullar å ämnesjern samt höjda sådana å åtskilliga andra jernvaror har ett liknande förhållande inträdt jemväl för jernhandteringen. Ut i Norge äro göten, stångjern och gröfre plåt m. m. fortfarande tullfria. De norska fabrikanterna af jernvaror böra alltså kunna med användning af utländskt, exempelvis engelskt, material framställa sina tillverkningar prisbilligare än de svenska. Ehuru sålunda en möjlighet till vinst på tulldifferensen föreligger beträffande samtliga dessa varor, har likväl komitén ansett, att man endast i de fall borde fästa afseende dervid, när råmaterialets eller halffabrikatets värde är stort i jämförelse med den färdiga varans. Ut i alla finare jernvaror representerar arbets- eller förädlingskostnaden det hufvudsakliga värdet; en liten differens i använda materialets pris har alltså der ingen nämnvärd betydelse. Annorlunda blir förhållandet i fråga om gröfre artiklar, såsom valsade eller smidda stänger och plåtar, samt spik, söm, tråd, kedjor och kettningar. Materialets värde är här i allmänhet stort i förhållande till det framställda fabrikatets, hvadan hvarje större fördel i afseende på materialet måste blifva afgörande för den framställda varans pris och sålunda verka en ojemn konkurrens, som komitén ansett nödigt förebygga.»

»Utom i fråga om nu nämnda industrier gifves det otvifvelaktigt en mängd andra, ut i hvilka en vinst på tulldifferensen är möjlig under nu gällande samfärdsellag mellan Sverige och Norge, emedan olikheten i tullar mellan de båda rikena är stor och gäller många varor. Men till nämnvärd skada för industrien blifver en dylik olikhet i tull å använda utländska råämnen först då, när bearbetningen af dessa inom landet är ringa. Komitén har för den skull ansett sig, vid bemödandet att afvärja öfriga tillfällen till vinst på tulldifferensen, kunna inskränka åtgärderna deremot till sådana fall, då en helt ringa bearbetning af det utländska halffabrikatet äger rum, såsom vid sömnad af väf till säckar, pressning och formning af hattämnen, sammansättning af lösa delar m. m., m. m. I alla dylika fall är det i Sverige eller Norge nedlagda arbetet på varan

obetydligt; här kan alltså olikheten i tull å det utländska halffabrikatet verka afgörande på den färdiga varans pris samt göra täflan för den ena parten svår om ej omöjlig.»

I öfverensstämmelse med hvad komitén sålunda anført har komitén beträffande linne-, hamp- och juteväfnader äfvensom vissa gröfre jernvaror föreslagit samma åtgärd, som i 1887 års författning tillämpats å kläder, eller bestämmande af skilnadstull å dylika väfnader och jernvaror, helt eller delvis tillverkade af utländska materialier; och har komitén till de i 1887 års författning uppräknade mindre väsentliga bearbetningar, hvilka icke få naturalisera en utländsk vara, lagt åtskilliga andra samt tillfogat en bestämmelse, att med de uppräknade bearbetningarne likställas andra dermed jemförliga obetydliga bearbetningar.

Öfriga af komitén föreslagna ändringar uti denna § gälla två af de från tullfri införsel särskildt undantagna varuslagen.

Till artikeln »brändt eller malet kaffe» har tillagts »kaffesurrogat», medan deremot »sockertillverkningar» hafva uteslutits. Såsom skäl för kaffesurrogats undantagande från tullfrihet har komitén anført, att då brändt eller malet kaffe vore på statsfinansiella grunder undantaget från tullfritt utbyte mellan de förenade rikena, så syntes enahanda förhållande böra ega rum med kaffets ersättningsmedel, kaffesurrogatet.

Att sockertillverkningar uteslutits från förteckningen öfver ifrågasvarande varor, berodde åter derpå, att man velat på detta sätt bereda artikeln »konfityrer» lagstadgad rätt till tullfri införsel. Faktiskt hade nämnda artikel i allmänhet åtnjutit denna rätt, men en olika tolkning af mellanrikslagens ord vore här möjlig och hade äfven förekommit. Den föreslagna ändringen afsåge alltså allenast att för framtiden förbygga sådan olika tolkning.

De ändringar i § 3, hvilka sålunda blifvit af tullkomitén föreslagna, hafva vid det nu föreliggande förslagets upprättande blifvit i det hufvudsakligaste iakttagna. Hänförande mig i öfrigt till hvad tullkomitén anført till stöd för sin framställning i ämnet, anhåller jag att något närmare få beröra vissa punkter, deri det nu till Eders Kongl. Maj:ts pröfning framlagda förslaget skiljer sig från komiténs eller hvilka eljest påkallat omnämmande.

Såsom tullkomitén anført, hafva konfityrer i allmänhet fått föras tullfritt mellan de båda rikena, ehuru visserligen icke alla dylika varor äro af beskaffenhet, att § 3 med dess nuvarande ordalydelse kan anses fritaga dem från att vid införsel påföras tull. Också har man från norsk sida, oaktadt det stöd för tullkomiténs förslag, som kan hemtas i den tillämpning, det ifrågavarande stadgandet hittills gemenligen

erhållit, icke velat medgifva en sådan förändrad affattning af detta stadgande, att lagstadgad tullfri införsel blefve beredd samtliga under beteckningen »konfityrer» hänförliga varor; och hafva förhandlingarne i denna del slutligen ledt derhän, att man enats om ett förslag, enligt hvilket *karameller*, såsom utgörande en tillverkning, deri socker utgör den väsentligaste ingrediensen, skulle i afseende på tullbehandlingen likställas med nämnda vara, medan deremot andra konfityrer skulle åtnjuta tullfrihet.

Då det författningsförslag, hvilket framgått såsom resultat af förhandlingarne, skolat till norska språket öfversättas, har svårighet mött att finna ett norskt uttryck, som exakt motsvarade det svenska ordet »karameller». Det har ansetts, att denna svårighet skulle tillfredsställande kunna undanrödjas derigenom, att i det svenska förslaget ordalydelsen blefve: »karameller (sockertillverkningar, hufvudsakligen bestående af brändt eller kokadt socker)», medan det norska förslaget affattades sålunda: »Sukkertilvirkninger, der hovedsagelig bestaa af brændt eller kogt Sukker (Karameller)».

På yrkande från norsk sida hafva bland varor, som böra draga full tull, under § 3 c) upptagits, jemte bränvin och sprit, alla slag, samt dermed beredda drycker, äfven af bränvin och sprit beredda *luktvatten*. Då den svenska exporten till Norge af luktvatten är föga betydlig — densamma uppgick i sin helhet enligt norsk statistik år 1888 till 7,178 kilogram — har någon större betänklighet icke ansetts böra möta mot ett dylikt stadgande.

I enlighet med tullkomiténs förslag hafva bland de från tullfrihet undantagna artiklarne upptagits jemväl kaffesurrogat. Mot detta förslag hade väl Kommersekollegium och Generaltullstyrelsen erinrat, att, då det kaffesurrogat, som hufvudsakligen utgjorde föremål för varubyte emellan de båda länderna, vore, likasom artikeln konfityrer, ett fabrikat, i hvilket sockerämnena utgjorde en väsentlig beståndsdel, men såsom tillverkad af sirup hade betydligt ringare värde än konfityrerna, till hvilkas fabrikation raffineradt socker användes, det syntes oegentligt att åsätta detta fabrikat hel införselstull, medan konfityrer skulle få tullfritt införas. Derest emellertid, på sätt nu blifvit föreslaget, tull komme att utgöras för karameller eller det slag af konfityrer, deri socker utgör den väsentligaste ingrediensen, torde med fästadt afseende derå att de fabrikat, som införas under rubriken kaffesurrogat, till hufvudsaklig del bestå af bränd sirup, medan andra kaffesurrogat i allmänhet inkomma under rubriken brändt eller malet kaffe, den af embetsverken påpekade oegentligheten väsentligen bortfalla.

Vid förhandlingarne angående den föreslagna skilnadstullen å vissa slag af jern- och stålvaror har till besvarande förekommit spörsmålet, huru i fråga om tillämpning af sådan tull borde förhållas, i händelse råämnet till en vara af lithörande slag utgjordes af jern- eller stål-skrot. Till en början bör erinras, att frågan härom visserligen för närvarande saknar praktisk betydelse, enär sådant skrot nu i Sverige åtnjuter tullfrihet, men att 1888 års Riksdag beslöt åsättande af tull å nämnda artikel samt att skälet, hvarföre den ifrågavarande tullbeskattningen ej ännu kommit till genomförande, allenast varit det, att skrot i tulltaxan är sammanfördt i en rubrik med tackjern, för hvars jemväl af nämnda års Riksdag beslutade tullbeskattning gällande handelstraktat med Spanien ansetts lägga hinder i vägen. Vid sådant förhållande har frågans lösning redan nu ansetts af omständigheterna påkallad. I princip är frågan lätt besvarad derhän, att, då skrotet vore fallet efter utländskt fabrikat, skilnadstull skulle förekomma, men eljest icke. Då emellertid i det alldeles öfvervägande antalet fall ej en gång tillverkaren torde kunna med säkerhet uppgifva, huruvida det af honom vid tillverkningen använda skrot leder sitt ursprung från svenskt eller norskt fabrikat, skulle frågans lösning i nu antydd rigtning medföra, att så godt som allt skrot komme att betraktas som utländskt råämne. Finge deremot allt skrot, som fallit inom landet, betraktas såsom inhemskt råämne, skulle sådant kunna föranleda det missbruk, att utländska förslitna maskiner eller dylikt i större skala infördes för att tjena som råämne åt jernindustrien och derigenom bereda tullfrihet åt den tillverkade varan. Man har derföre ansett sig böra gå en medelväg och funnit en sådan i den uti författningsförslaget föreslagna bestämmelsen, att skrot efter utländska fabrikat skall anses såsom inhemskt råämne endast under den förutsättning, att fabrikatet blifvit inom landet förbrukadt. Det lärer ej heller kunna förnekas, att starka billighetsskäl talat för den sålunda föreslagna bestämmelsen.

I fråga om de arbetsprocedurer, hvilka icke skola anses ega förmågan att naturalisera i öfrigt utländska varor, hafva några ändringar i och tillägg till hvad tullkomitén i detta afseende föreslagit ansetts erforderliga. Till de i punkt 1:o omförmälda bearbetningar, hvilka bestå i förmalning, krossning, blandning, bakning och torkning, har sålunda ansetts böra fogas den väsentligen till samma kategori hörande af *sigtning*. I punkt 3:o har »sömnad af säckar» utbytt mot det allmänare uttrycket »hopsyning», hvarvid bör erinras, att sistnämnda uttryck, hvilket måste anses häntyda på ett gröfre eller lösligare slag af hopfästning medelst sömnad, icke föranleder till åsättande af tull å sömnadsalster i allmänhet, der icke dessa på grund af bestämmelserna

i mom. g af denna § eljest äro tull underkastade. Det i punkt 6:o af komiténs förslag använda allmänna uttrycket »sammansättning» har förtydligats genom uppräknande af några bland de väsentligaste af de arbetsprocedurer, genom hvilka sammansättningen eger rum, och hafva till en ny punkt öfverflyttats öfriga i nyssnämnda punkt 6:o upptagna slag af bearbetningar, dervid angifvits, att med »formning» och »pressning» åsyftats sådan bearbetning af hatt- och mössämnen.

I sista stycket af förevarande § har tullkomitén med de speciellt uppräknade slag af bearbetningar, hvilka icke skola naturalisera utländsk vara, likställt »andra med förut uppräknade jemförliga och i förhållande till den färdiga varan obetydliga bearbetningar». Som från norsk sida uttalats betänklighet deremot, att pröfningsrätten i detta afseende ensidigt skulle tillkomma vederbörande tullmyndighet i hvarje särskildt land, har stadgandet så affattats, att enighet mellan begge rikenas tullmyndigheter erfordras för att en i §:en icke särskildt omnämnd bearbetning skall kunna hänföras till den kategori, hvarom här är fråga. Med afseende på beskaffenheten af vissa bland de särskildt uppräknade slagen af bearbetningar, med hvilka de i detta stycke afsedda skola likställas, har i öfrigt uttrycket »obetydliga» blifvit utbytt mot »mindre väsentliga».

§ 4.

I afseende på den i denna § medgifna rätt att vid resa öfver gränsen landvägen från det ena riket till det andra tullfritt medföra vissa mindre partier af en del uppräknade varuslag har tullkomitén erinrat, att den sålunda medgifna förmånen missbrukats till införande af varor i handelsafsigt samt att det i förordningen den 1 Juli 1887 häremot meddelade förbud i saknad af erforderlig kontroll icke visat sig tillräckligt verksamt. Komitén har ansett bästa korrektivet mot missbruk af den ifrågavarande tullfriheten ligga uti nedsättning af kvantiteterna vid den tullfria införseln. De uti § 4 angifna mängderna af hvarje särskildt varuslag, hvilka finge tullfritt införas, vore nemligen så stora, att de gjorde en resa öfver gränsen, särdeles med nu befintliga lätta kommunikationer, till ett vinstgifvande företag och sålunda lockade till den medgifna tullfrihetens begagnande i handelsafsigt. Härtill komme, att de nämnda kvantitetsbestämmelserna icke längre svarade till det ursprungliga syftet, i det de enligt komiténs mening vida öfverskrede måttet för ett mindre hushålls tillfälliga förbrukningsbehof. Som grund för de föreslagna nedsättningarne hade

komitén derföre antagit det enligt dess åsigt vanliga behovet inom ett mindre landthushåll. Till de varor, som enligt denna § få i mindre qvantiteter tullfritt införas, har komitén deremot lagt artiklarne spanmål, omalen och malen, alla slag, utom malt, samt bröd. Skälet härtill har varit, att, då dessa varor numera äfven i Sverige åsatts tull, det ansetts för gränsbefolkningen fördelaktigt att bestämma några qvantiteter jemväl af nämnda artiklar, som finge tullfritt införas.

Slutligen har komitén föreslagit den ändring af §:ens sista del, att hvar och en, som begagnar sig af den här medgifna rätten till tullfri införsel af vissa varor uti ofvan nämnda qvantiteter, skulle, när sådant af tullpersonalen ansåges nödigt, förete en skriftlig, under edsförpligtelse afgifven försäkran, att varorna icke infördes i handelsafsigt. Och har komitén med hänsyn till det å gränsen ofta förekommande bruket, att dylik varuforsling sker medelst ombud, i sitt förslag föreskrifvit, att nämnda försäkran städse bör vara af den utfärdad, för hvars räkning varorna införas. Komitén förmäler sig hafva med detta sitt förslag velat bereda tullpersonalen en möjlighet till kontroll rörande afsigten med den ifrågavarande införseln uti hvarje särskildt fall.

I de af tullkomitén föreslagna bestämmelser hafva i följande afseenden ändringar ansetts böra vidtagas.

Komitén har föreslagit nedsättning till 15 meter af den uti 1887 års förordning till tullfri införsel medgifna maximiqvantitet, 20 meter, af *väfnader*, alla slag, och tillika föreslagit en begränsning till högst 30 kronor af värdet å ifrågavarande qvantitet. För vinnande af det af komitén angifna syftemålet med den ifrågavarande tillåtelsen, eller att tullfritt få införa hvad som ungefärligen kan erfordras till en enklare dräkt, har det ansetts nödigt att höja det nyssnämnda maximivärdet till 40 kronor. Äfven med denna jemkning torde de nya bestämmelserna i de flesta fall komma att medföra en afsevärd begränsning i den hittills medgifna tullfria införseln af väfnader.

Då det icke ansetts lämpligt eller med senare tidens sträfvan att i möjligaste mån inskränka tillfällena till edgångar öfverensstämmande att i den ifrågavarande gränstrafiken affordra de resande under edsförpligtelse afgifna försäkningar, att de varor de medföra icke införas i handelsafsigt, har, med bibehållande i öfrigt af de utaf komitén föreslagna bestämmelser, föreskriften att sådan försäkran skall undertecknas med edlig förpligtelse blifvit inskränkt dertill, att försäkran skall vara *skriftlig*.

I sista stycket af § 4 har komitén föreslagit bestämmelser om ansvar för den, som beträdes med försäljning af varor, hvilka på grund af §:ens innehåll blifvit tullfritt införda, äfvensom om domstol i mål

angående dylika förbrytelser. Då emellertid, på sätt Kommersekollegium och Generaltullstyrelsen anført, bestämmelser uti ifrågavarande hänseenden icke torde böra inflyta i mellanrikslagen, utan hvarterdera riket böra ega i ämnet sjelft lagstifta oberoende af det andra, hafva de föreslagna stadgandena, mot hvilkas innehåll i öfrigt embetsverken framställt vissa anmärkningar, icke blifvit i författningsförslaget upptagna.

§ 5.

I denna § har enligt tullkomiténs förslag den ändring vidtagits, att de sista orden »i allmänhet är stadgadt» i öfverensstämmelse med lagens uttryckssätt i § 14 blifvit utbytt mot orden »i allmänhet är eller varder stadgadt».

§ 6.

Då enligt på senare tider utfärdade författningar handelsfartygs dräktighet ej vidare bestämmes till visst antal läster, har, på sätt tullkomitén föreslagit, den i denna § förekommande måttbestämningen »två kommersläster» blifvit utbytt mot den enligt nya måttsystemet närmast motsvarande af fyra ton.

§ 7.

I fråga om den i denna § föreskrifna varuförpassning stadgas, att förpassning skall vara stäld till ort, hvarest tullkammare finnes och förtullning får ega rum. Då på vissa ställen förtullning kan ega rum, oaktadt tullkammare derstädes ej finnes, är berörda stadgandes affattning oegentlig. I öfverensstämmelse med hvad tullkomitén hemställt hafva derföre orden »tullkammare finnes och» blifvit uteslutna.

I §:ens sista moment stadgas, att sådana tullpligtiga inländska varor, som omnämnas i § 3, äfvensom förtullade utländska varor må kunna förpassas till eller ifrån allmän marknad nära gränsen. Sedan detta medgifvande lemnades, har emellertid ett stort antal tullstationer vid gränsen tillkommit och gjort detsamma öfverflödigt. Också har för tullkomitén blifvit upplyst, att tullbehandling af varor på marknad aldrig plägar ega rum. I anledning häraf har, likaledes enligt tullkomiténs förslag, momentet blifvit uteslutet.

§ 9.

I denna §, hvilken innefattar bestämmelserna om produktionsbevis, har tullkomitén föreslagit vissa ändringar. Dessa ändringar, hvilka blifvit upptagna i det nu anmälda författningsförslaget, afse hufvudsakligen att så till vida skärpa nu gällande bestämmelser, att den försäkran, som skall ligga till grund för beviset, skall afgifvas under edlig förpligtelse samt att beträffande andra varor än naturalster den af tillverkaren eller hans ställföreträdare afgifna försäkringens riktighet bör bestyrkas af två trovärdige män, hvaremot å andra sidan i fråga om naturalster medgifvits den lättnad, att varuafsändaren endast skulle behöfva aflemna en försäkran, att varan blifvit inom landet frambragt. Vidare har komitén för underlättande af varuutbytet mellan befolkningen på ömse sidor om gränsen föreslagit, att produktionsbevis ej skulle fordras för varor, som af gränsbefolkningen medföras vid resa öfvergränsen och hvilka vederbörande tulltjenstemän finner uppenbarligen vara alster af ortens skogs- och landthushållning eller hemslöjd.

I fråga om den föreslagna bestämmelsen, att försäkran om en varas inhemska ursprung skall afgifvas under edsförpligtelse, bör framhållas, att denna fordran här, der fråga är om den större varutrafiken, icke kunnat röna samma betänklighet som motsvarande föreskrift i fråga om den mindre samfärdseln öfver gränsen, äfvensom att enligt § 9 i gällande tulltaxeunderrättelser enahanda fordran ställes på den försäkran om en varas tillverkning af utländskt råämne, som bör afgifvas för erhållande af tullrestitution.

Som fordran på produktionsbevis synts kunna efterskänkas för flyttsaker, då dessa äro gamla och brukade samt ej öfverstiga ett visst värde, har ett tillägg i sådant syfte fogats vid denna §.

§ 16.

I förevarande § är stadgadt, att produktionsbevisen för varor, som från ena till andra riket utföras sjöledes, skola utställas af tullkammaren i afsändningsorten. Då något särskildt skäl icke synes förefinnas för bibehållande af denna i fråga om den sjöväga samfärdseln stadgade begränsning beträffande de myndigheter, som ega utfärda produktionsbevis, har, i öfverensstämmelse med hvad tullkomitén föreslagit, nämnda begränsning ur §:en borttagits och i fråga om erforderligt produktionsbevis allenast lemnats hänvisning till de i § 9 i sådant afseende för införsel landvägen meddelade stadganden.

§ 18.

I mellanrikslagen af den 29 Maj 1874 var stadgadt, att lagen skulle fortfara att gälla, till dess för båda rikena annorlunda förordnades eller ett år förflutit, sedan någotdera riket om ändring eller upphäfvande af densamma för sin del fattat af det andra rikets samtycke oberoende beslut.

Den sålunda stadgade ettåriga uppsägningstiden förändrades genom nådiga förordningen den 1 Juli 1887 till tvåårig. Om anledningarne till denna förändring yttrade till statsrådsprotokollet den 4 Februari samma år dåvarande chefen för Finansdepartementet, att förändringar i tullagstiftningen så väsentligt inverkade på industriella förhållanden, att det syntes skäligen böra medgifvas industriidkare, hvilka grundat sin handtering på bestående aftal, en något längre tid än ett år för att bereda sig på de förändringar, som i deras verksamhet möjligen måste införas, i händelse mellanrikslagen upphäfdes eller i väsentliga delar omdanades. I valet åter emellan antingen att låta ett aftal i förevarande ämne gälla ett bestämdt antal år och efter dessas utgång upphöra, vare sig omedelbarligen eller viss kortare tid efter uppsägning, eller ock att, utan någon på förhand gifven tidsbestämmelse för aftalets gällande kraft, göra dettas upphörande beroende af uppsägning från endera parten viss tid innan aftalet trädde ur kraft hade departementschefen ansett företräde böra lemnas åt det i den dåvarande författningen tillämpade senare alternativet, med endast någon förlängning i uppsägningstiden, enär i ty fall aftalet, om det skulle vid tillämpningen befinnas otillfredsställande, kunde upphöra tidigare än enligt det förra alternativet, utan att dock rådrum skulle komma att saknas för vederbörande att vidtaga åtgärder till undvikande eller förminskande af förlusterna på den för dem möjligen menliga förändringen.

Under erinran att, då mellanrikslagens uppsägningstid år 1887 bestämdes till tvåårig i stället för den förutvarande ettåriga, meningarne inom Riksdagen voro mycket delade om nyttan af denna ändring samt att mot den tvååriga uppsägningstiden anmärktes, att missförhållanden kunde uppstå, hvilka det vore af vigt att snarast möjligt få rättade, har tullkomitén, som förklarar sig dela denna uppfattning, för sin del tillstyrkt, att lagens uppsägningstid måtte sättas till ett år.

Kommersekollegium och Generaltullstyrelsen åter hafva rörande detta ämne anført, att, då afsigten med uppsägningstidens bestämmande jemlikt nådiga förordningen den 1 Juli 1887 till en tid af två år i stället för till förut stadgade tid af endast ett år otvifvelaktigt

varit den, att berörda längre mellantid skulle komma att tagas i anspråk för åvägabringandet af nya öfverenskommelser i frågan rikena emellan, men ingalunda att hvarje mellanrikslagstiftning skulle helt och hållet upphöra, så syntes embetsverken den af tullkomitén föreslagna uppsägningstiden vara alltför kort för att derunder öfverenskommelser af sådan beskaffenhet skulle kunna hinna komma till stånd, helst dessa måste antagas komma att, på sätt erfarenheten äfven visat, föregås af vidlyftiga utredningar, innan de kunde underställas båda rikenas folkrepresentationer, för att slutligen varda af Eders Kongl. Maj:t för båda rikena sanktionerade. På grund häraf hafva embetsverken hemställt, att den nu stadgade tvååriga uppsägningstiden måtte varda bibehållen.

För min del är jag icke obenägen antaga, att mellanrikslagens bestånd bättre skulle tryggas genom en ettårig än genom en tvåårig uppsägningstid. Det synes mig nemligen antagligt, att, derest lagens bestämmelser skulle visa sig lända ettdera landets industri till skada eller lagen eljest i ett eller annat hänseende befinnas i sina verkningar otillfredsställande, man skall, om lagen kan efter en kortare tids uppsägning upphöra att gälla, söka på öfverenskommelsens väg uppnå rättelse, innan det kraftigare medlet af lagens uppsägning tillgripes, och detta så mycket hellre som, då, efter hvad erfarenheten visat, en längre tid kräfves för att bringa ändringar i lagen till stånd, man, genom att inleda förhandlingarne härom med en uppsägning, skulle äfventyra att åtminstone för någon tid blifva i saknad af alla lättnader i samfärdseln mellan de båda rikena. Ju längre åter uppsägningstiden är, dess mindre skall man, vid första anledning till missnöje med lagen, draga i betänkande att uppsäga densamma och dess mer skall man finna sig dertill manad af farhåga, att, derest underhandlingar om ändringar i lagen icke leda till åsyftadt resultat, utan en uppsägning af lagen senare blir nödvändig, landets industri allt för länge skulle komma att tyngas af de olägenheter eller missförhållanden, hvilkas afhjelpande ansetts nödigt. Ehuru en uppsägning visserligen icke utesluter möjligheten att, innan lagen derefter träder ur kraft, komma till en ny öfverenskommelse, kan det dock icke betviflas, att samförståndet mellan de båda länderna bättre bevaras, om rättelser i lagen vid behof kunna på öfverenskommelsens väg utan uppsägning vinnas.

Då man emellertid icke velat å norsk sida ingå på en ändring i den år 1887 öfverenskomna tvååriga uppsägningstiden; *då* Riksdagens förut åberopade skrifvelse icke lemnar tillräcklig ledning för bedömande, huruvida uppsägningstidens förkortning må vara att hänföra till »sådana bestämmelser» i mellanrikslagen, hvilka Riksdagen ansett med nöd-

vändighet påkallade af dess år 1888 fattade beslut om ändringar i tulltaxan; och *då* de yrkanden om ändringar i den bestående lagstiftningen i öfrigt, som från svensk sida blifvit framställda, i det väsentliga rönt tillmötesgående från norsk sida, har man icke ansett sig å svensk sida böra genom vidhållandet af fordran på allenast ettårig uppsägningstid äfventyra möjligheten att bringa till stånd en öfverenskomelse, hvarigenom redan under den närmaste framtiden de olägenheter af mellanrikslagens nuvarande lydelse, som hittills gjort sig känbara, blefve afhjulpna eller i väsentlig mån minskade. I det föreliggande författningsförslaget är fördenskull tiden för lagens uppsägning fortfarande bestämd till två år.

Genom bibehållande oförändrad af den nuvarande lydelsen af första stycket i § 18 angifves, att den nya författningen skall samtidigt träda i kraft i Sverige och i Norge.

Den Kongl. Norska Regeringen har i sitt af mig förut anmälda betänkande af den 25 sistlidne Januari, som torde få detta protokoll biläggas, tillstyrkt, att det af mig förordade förslaget måtte antagas, hvarjemte Kongl. Regeringen förmält sig anse den lämpligaste formen för den nu ifrågavarande lagändringen vara utfärdandet af en lag, som fullständigt aflöste 1874 och 1887 årens författningar i ämnet. Med anslutning härtill har jag uppsatt ett förslag till förnyad förordning angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden, hvilket förslag jag nu får inför Eders Kongl. Maj:t förlägga under hemställan, att Eders Kongl. Maj:t täcktes med gillande af förslaget besluta dels att föreslå Sveriges Riksdag och Norges Storting att antaga samma förslag samt dels att nådiga propositioner må i hvarterdera rikets särskilda statsråd utfärdas.»

På tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter behagade Hans Maj:t Konungen till hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt lemna sitt nådiga bifall.

In fidem protocolli:
Adolf von Hofsten.

Bilaga till protokollet den 21 Februari 1890.

Gjenpart af den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Indstilling af 25:de Januar 1890.

Chefen for Finants- og Told-Departementet, Statsraad Rygh, har underdanigst foredraget Følgende:

Under 18:de d. M. har Statssekretariatet meddelt Departementet en for Deres Majestæt i sammensat svenskt og norskt Statsraad den 14:de Januar 1890 ført Protokol af følgende Indhold:

»Chefen for Finants-Departementet, Statsraad Friherre von Essen, anførte:

I Anledning af Rigsdagens underdanige Skrivelse af 11:te Mai 1888, hvori fremsattes Anmodning om, at der maatte indledes Underhandlinger med den Kongelige Norske Regjering om nye Bestemmelser i de Kongelige Forordninger af 29:de Mai 1874 og 1:ste Juli 1887 angaaende Sveriges og Norges gjensidige Handels- og Søfartsforholde m. m., og hvad der senere i Sagen er passeret, har Deres Majestæt i sammensat svenskt og norskt Statsraad den 19 August f. A. resolveret, at der skulde føres Forhandlinger mellem begge Riger angaaende Udarbeidelse af Forslag til forandrede Bestemmelser om Sveriges og Norges gjensidige Handels- og Søfartsforholde til Forelæggelse for begge Rigers Repræsentationer, samt tilkjendegivet i dette Øiemed i hvert af Rigerens Statsraad at ville udnævne 3 Ombud, hvorefter Deres Majestæt i svenskt Statsraad samme Dag som Ombud til fra Sveriges Side at føre bemeldte Forhandlinger har beskikket Statsraad Friherre Albert Lars Evert Åkerhielm, Generaltolddirektør Gustaf Walter Leopold Lønegren og Godseier Erik Gustaf Bostrøm.

Efter at Forhandlinger mellem begge Rigers Ombud har foregaaet her i Stockholm fra 19:de Oktober til 20:de December sidstleden og Meddelelser i Sagen derefter har fundet Sted mellem Chefen for det Sven-

ske Finants-Departement og Medlemmer af den herværende Norske Statsraadsafdeling, foreligger der nu et Forslag til Forandring af flere Paragrafer i ovennævnte Kongelige Forordninger, hvilket Forslag beregnet paa, hvis det vinder Bifald, at træde i Kraft den 1:ste Juli indeværende Aar, jeg anholder om nu at maatte foredrage for Deres Majestæt.

Departementschefen oplæste derefter bemeldte Forslag, som findes vedlagt denne Protokol, og behagede Hans Majestæt, overensstemmende med hvad Statsraadet enstemmigt tilraadede, at resolve, at den Kongelige Norske Regjerings Betænkning skulde indhentes angaaende dette Forslag.»

Det ovenfor omhandlede, af Chefen for det Svenske Finants-Departement foredragne Forslag er i Oversættelse saalydende:

Forslag

til Forandring i visse Paragrafer i Forordningen angaaende Sveriges og Norges gjensidige Handel og Søfart.

§ 1.

Alle Naturprodukter og Tilvirkninger, saavel indenlandske som udenlandske, kunne fra det ene af de forenede Riger til det andet landværts saavel ud- som indføres, forsaavidt ikke gjældende Kvarantæneforskrifter lægge Hindring i Veien derfor, eller der forøvrigt, efter hvad der nedenfor i denne § bestemmes, møder Hindring derimod.

Er i det ene Rige eller inden en bestemt Del deraf Udførsel af en Vare i Almindelighed forbudt, kan saadant Forbud ogsaa gjøres gjældende med Hensyn til Udførsel landværts til det andet Rige, dog ikke forsaavidt angaar Jern og Staal af alle Slags, og heller ikke forsaavidt angaar Skovprodukter undtagen, naar Forbudet mod Udførsel af saadanne Produkter har til Hensigt Skovenes Bevaring eller Opkomst.

Landværts maa fra det ene Rige til det andet ikke indføres nogen Vare, hvis Frembringelse eller Tilvirkning i det sidstnævnte Rige ikke er tilladt, og heller ikke nogen udenlandsk Vare, hvis Indførsel i det sidstnævnte Rige i Almindelighed er forbudt. Forbud mod en Vares Indførsel landværts fra det ene Rige til det andet skal ogsaa kunne udstedes, om saadant i det sidstnævnte Rige ansees paakrævet af sanitære Grunde eller til Forebyggelse af Sygdomme paa Naturprodukter, som avles i Landet. Maa i det ene Rige en Vare alene frembringes eller tilvirkes af en vis Beskaffenhed, eller er en Vares Tilvirkning

dersteds underkastet særskilt offentlig Kontrol, maa en saadan Vare alene indføres fra det andet Rige, forsaavidt Varen opfylder de i det førstnævnte Rige for samme fastsatte Betingelser, og kan ved Indførselen underkastes saadan Undersøgelse, som ansees nødvendig for at kontrollere, at saa er Tilfælde.

§ 2.

En Vare, hvis Udførsel landværts fra det ene Rige til det andet overensstemmende med § 1 kan forbydes, skal ogsaa ved saadan Udførsel kunne belægges med Told til det Beløb, som den ved Udførsel i Almindelighed er underkastet. Derimod bliver af Varer, som landværts udføres fra det ene til det andet Rige, Transitaftgift ikke at erlægge.

For Varer tilvirkede i det Rige, hvorfra Udførselen sker, maa heller ingen Udførselspræmie tilstaaes, ligesom Tilbagebetaling af erlagt Tilvirkningsafgift af disse Varer eller af Told af de til deres Forarbeidelse forbrugte udenlandske Raastoffe ikke finder Sted, med mindre Varerne ved Indførselen i det andet Rige bærer fuld Told.

§ 3.

Svenske eller Norske Naturprodukter eller Tilvirkninger skulle ved Indførsel landværts fra det ene Rige til det andet være toldfrie med Undtagelse af:

- a. Sukker, Sirup og Karameller,
- b. *uforandret*,
- c. Brændevin og Spiritus, alle Slags, samt dermed tilberedte Drikkevarer og lugtende Vande,
- d. *uforandret*,
- e. brændt eller malet Kaffe och Kaffesurrogater,
- f. Spillekort,
af hvilke Varer, forsaavidt de i det Rige, hvortil de indføres, i Almindelighed ere toldpligtige, den fulde Told skal erlægges;
- g. *uforandret*,
- h. vævede Tøier, helt eller delvis tilvirkede af Lin-, Hamp- eller Jutegarn, spundet i andet Land end Sverige eller Norge. For saadanne vævede Tøier skal der, naar Tolden paa dette Garn er høiere i det Land, hvorhen Indførselen sker, end i det andet Land, erlægges en efter Tøiets Vægt beregnet Told, der svarer til Forskjellen mellem de i begge Lande for Garnet

gjældende Toldsatser. Indgaar der i Tøiet mere end et Slags saadant Garn, beregnes Tolden efter det Slags, for hvilken Forskjellen mellem Toldsatserne i begge Lande er størst. Der maa dog ikke i noget Tilfælde beregnes højere Told end den i det Land, hvorhen Indførselen sker, for Tøiet i Almindelighed gjældende.

- i. Jern- og Staalvarer af følgende Slags: valsede eller smedede Stænger og Plader samt Spiger, Søm, Traad, Lænker og Kjættinger, helt eller delvis tilvirkede af i andet Land end Sverige eller Norge frembragt Raastof eller Halvfabrikat. For saadanne Varer skal der, naar Tolden paa nævnte Raastof eller Halvfabrikat er højere i det Land, hvorhen Indførselen sker, end i det andet Land, erlægges en efter Varens Vægt beregnet Told, der svarer til Forskjellen mellem de i begge Lande for Raastoffet eller Halvfabrikatet gjældende Toldsatser. Der maa dog ikke i noget Tilfælde beregnes højere Told end den i det Land, hvorhen Indførselen sker, for Varen i Almindelighed gjældende.

Ved Anvendelsen af Bestemmelsen i denne Passus skal Jernskrab, som falder i et af Rigerne efter dersteds forbrugt udenlandsk Fabrikat, ansees som frembragt i dette Rige.

I de Tilfælde, som omhandles i næste §, maa de forannævnte Varer, undtagen Spillekort, føres toldfrit fra det ene Rige til det andet.

Er en Vare tilvirket i Sverige eller Norge af Materialier, der enten ere producerede i et af Rigerne eller ere toldfrie i begge Riger, ansees saadan Vare at være indenlandsk Tilvirkning, hvad enten større eller mindre Arbeide er anvendt paa samme.

Er Varen, helt eller delvis, tilvirket af udenlandske, i noget af Rigerne toldpligtige Emner og kan det derpaa anvendte Arbeide henføres til, hvad der i Almindelighed forstaaes ved Husflid, Haandværk eller Fabrikvirksomhed, skal ogsaa saadan Vare henregnes til svensk eller norsk Tilvirkning undtagen i de Tilfælde, at Bearbejdelsen alene bestaar i:

1. Formaling, Knusning, Blanding, Bagning, Tørring, Sigtning,
2. *uforandret*,
3. Faldning, Kantning, Sammensyning, Forsyning med Linning, Knapper, Fryndser eller Kniplinger og deslige,
4. Maling, Lakering, Broncering eller Anbringelse af andet Overdrag,
5. Tvinding, Sammenslaaning, Blegning, Farvning, Trykning eller Appretering af Garn, Snorer og Manufakturvarer,

6. Sammensætning af Dele ved Hjælp af Liming, Spigring, Nitning, Skruning, Lodning og deslige,
7. Formning og Presning af Hatte- og Hueemner, Pudsnings, Polering eller andre i Forhold til den færdige Vare mindre væsentlige Bearbejdelser, som begge Rigers Toldmyndigheder finder bør være ligestillede med de foran opregnede Bearbejdelser.

§ 4.

Ved Reise over Grændsen fra det ene til det andet Rige skal det med Undtagelse af Spillekort, der ere underkastede saavel Stempelafgift som Told, være tilladt toldfrit at medføre af til Indførsel tilladte, Told underkastede Naturprodukter eller Tilvirkninger følgende mindre Partier, nemlig af:

Brændevin og Spiritus samt dermed tilberedte Drikkevarer saavel som Vin, alle Slags, tilsammen 4 l.,

Brød, 20 kg.,

Garn, alle Slags, tilsammen 5 kg.,

Kaffe og Kaffesurrogater, tilsammen 5 kg.,

Malt, 40 kg.,

Risengryn, 5 kg.,

Salt, 4 hl.,

Sukker, 8 kg.,

Kornvarer, med Undtagelse af Malt, umalede 150 kg.,
malede 100 kg.,

Tobak, 1 kg.,

Vævede Tøier, alle Slags, tilsammen 15 m., dog ikke mere end tilsammen til en Værdi af 40 Kroner,

Øl, 10 l.,

andre Varer tilsammen til en Værdi af 30 Kroner.

Den i nærværende § omhandlede Toldfrihed gjælder ikke for saadanne Varer, som indføres i Handelsøiemed, enten for paa sædvanlig Maade at sælges eller for at leveres som Erstatning for udført Arbejde, heller ikke for Varer, som indføres af Handlende eller for Handlendes Regning, forsaavidt de ere af det Slags, med hvilke han driver Handel.

Reisende ere, hvis vedkommende Toldfunktionær fordrer det, pligtige til — foruden at opgive sin Bedrift og sit Hjemsted — at afgive skriftlig Forsikring om, at de Varer, som de medføre, ikke indføres i Handelsøiemed saaledes som ovenfor omhandlet. Indføres Varerne ikke for den Reisendes egen Regning, skal Forsikringen afgives af den, for

hvis Regning de indføres. Undlader Nogen at afgive saadan Forsikring, skal Varerne paa sædvanlig Maade toldbehandles.

§ 5.

Med Hensyn til Indførselstold af udenlandske Varer, som i større Partier eller iøvrigt paa anden Maade, end i foregaaende Paragraf omhandles, indføres fra det ene til det andet Rige, skal i ethvert af Rigerne gjælde, hvad der angaaende deslige Varers Indførsel i Almindelighed er eller vorder bestemt.

§ 6.

Varer, som føres fra det ene Rige til det andet over Svinesund eller Idefjorden østenfor Svinesund i Færge, Pram eller Baad under fire Tons Drægtighed eller om Vinteren over Isen, skulle med Hensyn til Toldvæsenet ansees som landværts indførte, forsaavidt de ikke enten søværts ere førte til den Strand af nævnte Færgested eller Fjord, hvorfra de siden ere bragte over til det andet Riges Strand, eller de ere førte over til det andet Riges Strand, for derfra umiddelbart at bringes søværts videre.

§ 7.

Den, der fra det ene til det andet Rige landværts vil indføre Varer af det Slags og i den Mængde, at de ere Told underkastede, skal være forpligtet til hos Toldkamret eller vedkommende Toldfunktionær paa Afsendelsesstedet at forsyne sig med Passerseddel, hvilken under Transporten skal følge med Varerne.

Passerseddelen skal være stilet til et Sted, hvor Fortoldning kan foregaa.

§ 8.

Uforandret.

§ 9.

Svenske og norske Naturprodukter og Tilvirkninger, som fra det ene til det andet Rige landværts indføres i større Partier eller paa anden Maade, end i § 4 omhandles, skulle for at nyde godt af de i § 3 med

Hensyn til Indførselen indrømmede Begunstigelser være ledsagede af vedkommende Toldkammers eller anden offentlig Autoritets Attest for, at Varerne ere af svensk eller norsk Produktion eller Tilvirkning.

For at erholde saadant Bevis skal Vareafsenderen, naar det gjælder Naturprodukter, til den Myndighed, hos hvem Beviset begjæres, levere en under Eds Tilbud afgiven skriftlig Forsikring om, at Varen er frembragt inden Landet.

Gjælder Beviset andre Varer, skal Vareafsenderen til den nævnte Myndighed levere en under Eds Tilbud afgiven skriftlig Forsikring om, at Varen er tilvirket paa et bestemt Sted inden Landet, med Forklaring tillige om, hvorvidt Varen er tilvirket alene af indenlandsk, svensk eller norsk Emne, eller om tillige udenlandsk Emne indgaar deri, og om Beskaffenheden af den Bearbejdelse, Varen paa dette Sted er undergaaet. Denne Forsikring skal afgives af Tilvirkeren eller, hvis noget derfor er til Hinder, af en anden Person, som har nøiagtigt Kjendskab til Varens Tilvirkning, og dens Rigtighed bekræftes af to troværdige Mænd.

Hvad enten en saadan Forsikring angaar Naturprodukter eller andre Varer, er vedkommende Myndighed pligtig til, om dertil haves Grund, at fordre ogsaa andet Bevis for Varens indenlandske Oprindelse samt at kræve Attest af Vidner om den eller de Personers egenhændige Underskrift, som har afgivet eller bekræftet Forsikringen.

Vedkommende Myndigheds Bevis, der bestemt skal bekræfte, at Varen er af indenlandsk Produktion eller Tilvirkning, skal tegnes paa den ovenomhandlede Forsikring. Forsaavidt angaar de i § 3 litr. *g*, *h* og *i* nævnte Varer, skal Beviset tillige indeholde saa fuldstændig Oplysning om det udenlandske Materiales Beskaffenhed, at ved Hjælp deraf Tolden kan beregnes.

De i denne Paragraf omhandlede Bevis maa dog ei fordres for Varer, som af Grændsebefolkningen medføres ved Reise over Grændsen, og som vedkommende Toldtjenestemand finder aabenbart at være Produkter af Stedets Skovdrift, Jordbrug eller Husflid, og heller ikke for Flyttegods, gammelt og brugt, naar dets samlede Værdi ikke overstiger 200 Kroner.

§§ 10—15.

Uforandrede.

§ 16.

For at nyde godt af den Toldfrihed eller Nedsættelse i Toldafgifter, som i § 14 er indrømmet svenske og norske Naturprodukter

og Tilvirkninger, skal den, som udskiber Varerne fra det ene til det andet Rige, forsyne sig med saadant Bevis for, at Varerne ere indenlandsk Naturprodukt eller Tilvirkning, som i § 9 er bestemt for landværts Indførsel.

§§ 17 og 18.

Uforandrede.

Loven træder i Kraft den 1:ste Juli 1890.

Departementet skal i Anledning af ovenstaaende Forslag tillade sig at bemærke følgende:

§ 1. Denne § er i den gjældende Mellemrigslov saalydende:

»Fra det ene af de forenede Riger til det andet kunne, forsaavidt gjældende Kvarantæneforskrifter ei derfor ere til Hinder, landværts saavel ud- som indføres alle norske eller svenske Naturprodukter eller Tilvirkninger samt saadanne udenlandske Varer, hvis Indførsel i Almindelighed er tilladt i det Rige, hvorhen de føres.»

I Stedet for, at der efter den gjældende Mellemrigslov alene er Adgang til at forbyde Udførsel fra det ene Rige til det andet af indenlandske Naturprodukter eller Tilvirkninger, forsaavidt Udførselen sker søværts (se Mellemrigsloven § 14), vil der efter Forslaget *være Adgang til at gjøre et almindeligt Udførselsforbud gjældende ogsaa for landværts Førsel* fra det ene Rige til det andet af saadanne Varer med Undtagelse af Jern og Staal af alle Slags og, med en vis Begrænsning, Skovprodukter.

Med Hensyn til *Indførselsforbud* vil Regelen fremdeles blive, at saadanne ikke kunne gjøres gjældende for norske eller svenske Naturprodukter eller Tilvirkninger, der føres landværts fra det ene Rige til det andet. Fra denne Regel indeholder det foreslaaede Tillæg til §:en Undtagelser, forsaavidt deri bestemmes, at det skal være forbudt at indføre i et af Rigerne en Vare, hvis Frembringelse eller Tilvirkning der er forbuden, og at det skal kunne forbydes at indføre en Vare, naar dette i vedkommende Land ansees paakrævet af sanitære Grunde eller til Forebyggelse af Sygdomme paa Naturprodukter, som der er Gjenstand for Produktion.

Tillægget indeholder derhos en Bestemmelse om, at en Vare, der

i vedkommende Land alene maa frembringes eller tilvirkes af en vis Beskaffenhed eller hvis Tilvirkning dersteds er underkastet særskilt offentlig Kontrol, ikke maa indføres uden at opfylde de foreskrevne Betingelser.

De foreslaaede Forandringer antages ikke for Tiden at ville medføre nogen Forandring i den hidtil stedfundne Vareførsel mellem Landene uden forsaavidt, at Udførselen fra Norge til Sverige af her i Landet tilvirket Margarinsmør paa Grund af de i Sverige indførte Bestemmelser om denne Vares Tilvirkning vil blive vanskeliggjort.

§ 2. Efter den gjældende Mellemrigslovs § 2 erlægges der ikke Udførselstold af Varer, som landværts udføres fra det ene til det andet Rige, hvilken Bestemmelse foreslaaes forandret derhen, at en Vare, hvis Udførsel landværts fra det ene Rige til det andet overensstemmende med § 1 kan forbydes, ved saadan Udførsel skal kunne belægges med Told af det Beløb, som den ved Udførsel i Almindelighed er underkastet.

§ 3. Ifølge Lov af 9:de April 1887 skal norske eller svenske Naturprodukter eller Tilvirkninger ved Indførsel landværts fra det ene Rige til det andet være toldfrie med Undtagelse af visse i §:en nævnte Vareslags.

I Opregningen af de Varer, hvoraf fuld Told skal erlægges, er der gjort følgende Forandringer:

Efter Lov af 9:de April 1887:

- a. Sukker og Tilvirkninger deraf, hvorunder Sirup,
- c. Brændevin og Spiritus, alle Slags, og dermed tilberedte Drikkevarer,
- e. brændt eller malet Kaffe,

Efter Forslaget

skulle nedennævnte Litterar lyde saaledes:

- a. Sukker, Sirup og Karameller,
- c. Brændevin og Spiritus, alle Slags, samt dermed tilberedte Drikkevarer og lugtende Vande,
- e. brændt eller malet Kaffe og Kaffesurrogater.

Man skal bemærke, at efter den gjældende Forstaaelse af den bestaaende Mellemrigslov har Drops og andet Sukkertøi af norsk eller svensk Tilvirkning været antaget at kunne indføres toldfrit fra det ene Rige til det andet. Heri har det været Meningen at gjøre Forandring ved Optagelsen af Karameller som Sukkertilvirkninger, der pligte fuld Told. Benævnelsen Karameller er imidlertid neppe kjendt her i Landet uden for enkelte Slags Brystsukkere, og man har derfor anset det

hensigtsmæssigt, at de Tilvirkninger, hvorom det her gjælder, og som paa norsk gaar ind under Benævnelsen Sukkertøi, hvilket Ord til Gjengjæld ikke haves paa svensk, betegnes paa en Maade, som har samme Gyldighed i begge Land. Dette antages at kunne ske derved, at Litr. *a* bliver saalydende:

»Sukker, Sirup og Sukkertilvirkninger, der hovedsagelig bestaa af brændt eller kogt Sukker (Karameller).»

Af Sukkertøi er efter den norske Handelsstatistik for 1888 indført fra Sverige 100,310 kg. og udført til Sverige 1,231 kg.

Lugtende Vande af norsk eller svensk Tilvirkning har hidtil ligeledes været antaget at maatte indgaa toldfrit, men ville efter Forslaget blive toldbare. Af denne Vare er der i 1888 indført fra Sverige til Norge 7,178 kg. men intet udført fra Norge til Sverige.

Hvad angaar Optagelse af Kaffesurrogater blandt de toldbare Varer, skal man bemærke, at der under »brændt eller malet Kaffe» har været henført Kaffesurrogater, der ere tilvirkede af andre brændte Væxter, men derimod ikke en af Sirup og uden Iblanding af brændte Væxter tilvirket Kaffetilsætning.

Der blev af denne Vare i 1888 udført fra Norge til Sverige 244,963 kg. og indført fra Sverige til Norge 4,789 kg.

Litr. *g* foreslaaes uforandret optaget fra Loven af 9:de April 1887. Naar der, saaledes som efter Forslaget, nedenfor i denne § optages en almindelig Bestemmelse om, at de i §:en nævnte Varer (undtagen Spillekort) skulle kunne føres toldfrit over Grændsen i de Tilfælde som § 4 omhandler, er den under *g* for Klæder givne specielle Regel af samme Indhold overflødig og kan som saadan udgaa.

Under Litr. *h* og *i* foreslaaes der nye Bestemmelser angaaende Toldbehandlingen af vævede Tøier af Lin-, Hamp- eller Jutegarn, spundet i andet Land end Norge eller Sverige, og af visse Slags Jern- og Staalvarer, tilvirkede af i andet Land end Norge eller Sverige tilvirket Raastof eller Halvfabrikat, ved hvilke Bestemmelser det er tilstøttet at hindre, at Industridrivende i det ene Rige, hvor de af dem til de nævnte Varers Tilvirkning anvendte Raastof eller Halvfabrikater bære lavere Told end i det andet Rige, derved skulle sættes istand til i det Rige, hvor Tolden er høiest, at undersælge dette Lands egne, med dem der konkurrerende Industridrivende. Man skal oplyse, at Toldsatserne for følgende Slags Garn af Lin, Hamp og Jute for Tiden ere følgende:

	i Norge : af Lin, Hamp og Jute: pr kg.	i Sverige : af Lin og Hamp : pr kg.	af Jute : pr kg.
Garn, utvundet:			
ubleget.....	3 øre	20 øre	6 øre
bleget	3 »	40 »	18 »
farvet	27 »	40 »	18 »

Indførselen til Norge af Manufakturvarer af Lin, Hamp og Jute udgjorde i 1888:

	Fra Sverige: kg.	I alt: kg.
Dreil, Damask etc.	3,500	36,090
Linvarer, ensfarvede eller blegede	11,818	27,701
D:o ublegede	14,385	972,402
Andre Linvarer	2,662	295,943.

Udførselen fra Norge i 1888 af Lin- og Hampevarer udgjorde til Sverige 83,101 kg. og i alt 86,080 kg.

Da de finere Linvarer her i Landet tilvirkes af udenlandsk Garn, vil den under Lit. h foreslaaede Bestemmelse om Differentsetold antagelig stænge for disse Varers Udførsel herfra til Sverige. Udførselen har imidlertid ogsaa hidtil været af mindre Betydning. De Tilvirkninger af Hamp og Jute, som herfra udføres til Sverige, antages for den overveieende Del ikke at være tilvirkede af udenlandsk Garn.

Med Hensyn til den foreslaaede Bestemmelse om Jern- og Staalvarer skal man bemærke, at Indførselen af disse Varer i 1888 udgjorde:

	Fra Sverige: kg.	I alt: kg.
Søm, Spiger, Bolte etc.	199,240	655,320
Staal- og Jerntraad	147,620	1,428,500
D:o Touge	36,350	231,720
Knive, Gaffler (Tarif n:r 305), Dørvidere, Ildtøi etc.	93,930	227,000
Redskaber og Værktøi	248,790	597,320
Andet Jernarbeide, smedet, valset	769,697	7,322,663.

Udførselen af Jern- og Staalvarer i 1888 udgjorde:

	Til Sverige: kg.	I alt: kg.
Søm	108,350	4,593,640
Spiger	1,423,020	3,652,580.

Den Hestekosøm, der udføres herfra Riget, tilvirkes for Tiden udelukkende af svensk Jern, og den nye Bestemmelse vil saaledes ikke faa nogen Virkning for den. Forsaavidt der til Spiger anvendes Skrabjern, der er falden her i Landet, hvilket i ikke liden Udstrækning antages at være Tilfældet, vil den ogsaa fremdeles indgaa toldfrit i Sverige. Derimod vil Spiger, der tilvirkes af engelsk Pladejern, antagelig blive udestængt fra Sverige, da der af den maa svares Told som af det dertil anvendte Jern, for Tiden antagelig Kr. 2,50 pr 100 kg.

Til de i § 3 i Loven af 9:de April 1887, 3:die Passus, opregnede Bearbejdelser, der ikke ansees at gjøre en Vare til norsk eller svensk Tilvirkning, naar der til samme er anvendt udenlandske, i noget af Rigerne toldpligtige Emner, er føiet under:

- N:r 1. Bagning, Tørring, Sigtning,
 » 3. Sammensyning,
 » 5. Sammenslaaning af Snorer,
 » 6. Sammensætning af Dele ved Hjælp af Liming, Spigning, Nitning, Skruning, Lodning og deslige,
 » 7. Formning og Presning af Hatte- og Hucemner, Pudsning, Polering eller

andre i Forhold til den færdige Vare mindre væsentlige Bearbejdelser, som begge Rigers Toldstyrelser finder bør være ligestillede med de i Paragrafen opregnede Bearbejdelser.

Den under N:r 4 nu benyttede Betegnelse »Overstrykning» foreslaaes ombyttet med et almindeligere Udtryk »Overdrag».

§ 4. Til Oplysning om, hvilke Forandringer, der foreslaaes med Hensyn til de Varekvanta, der af Reisende toldfrit kunne medbringes over Grændsen, tillader man sig nedenfor at lidsætte Opregningen:

i Lov af 9:de April 1887:

og i Forslaget:

Baand, alle Slags, tilsammen 60 m.,
 Brændevin og Spiritus, alle Slags,
 tilsammen 4 l.,

Garn, alle Slags, tilsammen 10 kg.,
 Kaffe, 10 kg.,

Malt, 70 l.,
 Risengryn, 10 kg.,

Brændevin og Spiritus samt dermed tilberedte Drikke, ligesom
 Vin, alle Slags, tilsammen 4 l.,
 Brød, 20 kg.,
 Garn, alle Slags, tilsammen 5 kg.,
 Kaffe og Kaffesurrogater, tilsammen
 5 kg.,
 Malt, 40 kg.,
 Risengryn, 5 kg.,

I Lov af 9:de April 1887:

og i Forslaget:

Salt, 4 hl.,
Sukker, 20 kg.,(Uforandret.)
Sukker, 8 kg.,
Kornvarer, med Undtagelse af Malt,
umalede 150 kg., malede 100 kg.,
Tobak, 1 kg.,Tobak, 5 kg.,
Traad, alle Slags, tilsammen 5 kg.,
Vin, alle Slags, 20 l.,
Vævede Tøier, alle Slags, tilsam-
men 20 m.,Vævede Tøier, alle Slags, tilsam-
men 15 m., dog ikke mere end
tilsammen til en Værdi af 40
Kroner,Øl, 40 l.,
alle andre Varer, tilsammen til en
Værdi af 80 Kroner, dog at Vær-
dien af hver Vareartikel særskilt
ikke maa overstige 40 Kroner.Øl, 10 l.,
andre Varer tilsammen til en Værdi
af 30 Kroner.

Paragrafens Slutningsbestemmelse, der nu er saalydende: »Den i nærværende § omhandlede Toldfrihed gjælder ikke for saadanne Varer, som Reisende for egen eller andres Regning medføre, naar de indføres i Handelsøiemed» foreslaaes omredigeret og som ny Bestemmelse foreslaaes der en Regel om den Reisendes Pligt til paa Forlangende af Toldvæsenet at afgive skriftlig Forsikring om, at de af ham medførte Varer ikke indføres i Handelsøiemed m. v.

§ 6. Den i Lov af 11:te April 1874 benyttede Betegnelse af de i Paragrafen nævnte Fartøiers Drægtighed »2 Kommercelæster» foreslaaes af Hensyn til det nu benyttede engelske Skibsmaalingsystem ombyttet med den nærmest tilsvarende Betegnelse i Tons: »fire Tons.»

§ 7. Sidste Passus i Lov af 11:te April 1874 § 7: »Saadanne toldpligtige indenrigske Varer, som nævnes i § 3, ligesom fortoldede udenrigske Varer kunne dog ogsaa forpasses til eller fra et almindeligt Marked nær Grændsen», er ikke optaget i Forslaget.

§ 9. Det i Lov af 9:de April 1887 § 9 indeholdte Paabud om Varers Ledsagelse ved landværts Indførsel af Produktionsbevis gjælder kun Manufaktur- og Fabrikvarer, men ikke andre Produkter, for hvilke sidstes Vedkommende altsaa ingen Toldlegitimation nu skulde være at kræve. Heri er der i Forslaget gjort den Forandring, at Produktionsbevis skal have for alle Naturprodukter og Tilvirkninger alene med den Indskrænkning, at det ikke kan fordres af Grændsebefolkningen

for Varer, som vedkommende Toldfunktionær finder aabenbart at være Produkter af Stedets Skovdrift, Jordbrug eller Husflid. For at erholde Produktionsbevis for Naturprodukter skal Afsenderen afgive Forsikring under Eds Tilbud om, at Produkterne ere frembragte inden Landet.

Med Hensyn til Produktionsbeviser for Manufaktur- og Fabrikvarer ere de i Lov af 9:de April 1887 derom indeholdte Regler foreslaaede noget modificerede, nemlig saaledes:

1. at den skriftlige Forsikring om Varens Tilvirkning inden Landet m. v., som det paaligger Vareafsenderen at afgive, istedetfor paa Tro og Love herefter skal afgives under Eds Tilbud, og
2. at medens efter den gjældende Bestemmelse denne Forsikring, hvis der er noget til Hinder for at erholde Tilvirkerens Forsikring, skal udstedes af to paalidelige Mænd, som have paalidelig Kundskab om Varens Tilvirkning, skal Forsikringen i det nævnte Tilfælde afgives af en anden Person, som har nøiagtigt Kjendskab til Varens Tilvirkning, og Forsikringens Rigtighed bekræftes af to troværdige Mænd.

Ved Affatningen af det følgende Punktum er det skarpere end i den gjældende Lov fremhævet som en Pligt for vedkommende Myndighed, om dertil maatte være Grund, at kræve yderligere Bevis for Varens indenlandske Oprindelse. Bestemmelsen om, at Produktionsbevis ikke kræves for gammelt Flyttegods af ikke over 200 Kroners Værdi, er ny.

§ 16. Efter den nu gjældende Bestemmelse i § 9 skal, saaledes som det ogsaa foreslaaes i Udkastet, Produktionsattest for landværts Indførsel udfærdiges af vedkommende Toldkammer eller anden offentlig Autoritet, hvorimod det om søværts Indførsel i § 16 er bestemt, at denne Attest skal udstedes af Toldkamret paa Afsendelsesstedet. § 16 foreslaaes nu forandret derhen, at der i denne Henseende skal gjælde det samme for søværts som for landværts Indførsel.

I § 18, 1 Punktum, hvorefter Loven skal træde i Kraft fra 1:ste Juli 1890, antages at burde tilføies: »forudsat at modsvarende Bestemmelser vedtages i Sverige som gjældende fra samme Tidspunkt.»

Departementet skal underdanigst anføre, at efter at det ved naadigst Resolution, afgivet i sammensat Statsraad den 19:de August f. A. i Henhold til den Norske Regerings Betænkning af 13:de s. M. var bleven bestemt, at der skulde føres Forhandlinger mellem begge Riger angaaende Udarbeidelse af Forslag til forandrede Bestemmelser om Mellemrigsforholdene, og at der i dette Øiemed for hvert af Rigerne skulde beskikkes 3 Ombud, blev ved Kongl. Resolution af 24:de Septem-

ber f. A. til paa Norges Vegne at føre Forhandlingerne beskikkede Statsraad Furu, Toldinspektør Vogt och Grosserer, Vicekonsul F. Reinhardt. Som oplyst i den svenske Finantsministers ovenfor refererede Foredrag have de saaledes paabudte Forhandlinger fundet Sted ved de beskikkede Ombud i Stockholm i Oktober—December Maaned sidstleden og senere været fortsatte mellem Medlemmer af begge Landes Regjeringer, og det er Resultatet af disse Forhandlinger, som nu foreligger i det Forslag fra den svenske Finantsminister, hvorover Regjeringens Betænkning er forlangt.

Som oplyst i Departementets underdanigste Foredrag af 13:de August f. A., der vedliggør som Bilag, er det Spørgsmaal, som nu foreligger om Forandring i Mellemrigsloven, bragt paa Bane af den svenske Rigsdag, som i underdanig Skrivelse af 11:te Mai 1888 fremsatte Anmodning om, at det maatte behage Deres Majestæt i Anledning af de Beslutninger, som nævnte Rigsdag havde fattet angaaende Forandringer i Toldtarifen, saa snart som muligt at indlede Underhandlinger med den norske Regjering angaaende saadanne Bestemmelser i Mellemrigsloven, som med Nødvendighed paakaldtes af nævnte Beslutninger, og hvis disse Underhandlinger skulde vise sig ikke at lede til det tilsigtede Maal, at træffe Forføining til Opsigelse af bemeldte Lov. Departementet oplyste videre, at der i denne Anledning af den under 18:de Juni 1888 nedsatte svenske Toldkomite var afgivet et Forslag til Forandringer i Mellemrigsloven, og at der derefter angaaende dette Forslag var afgivet Betænkninger af Kommerce-Kollegiet og Generaltoldstyrelsen. Man gjorde ligeledes Rede for de vigtigste Punkter i det saaledes udarbejdede Forslag og de afgivne Betænkninger.

Det nu foreliggende Forslag er bygget paa Toldkomiteens ovennævnte Udkast som Grundlag. Ved de førte Forhandlinger er der imidlertid opnaaet Modifikationer i flere Punkter, som ikke fandtes antagelige for Norge. Forslaget er saaledes holdt inden en Ramme, som, uden at rokke ved selve det nu bestaaende System for Mellemrigsforholdenes Ordning, alene indfører visse Modifikationer i samme, medens de videre gaaende, i Retning af Systemforandring sigtende Ændringer, som vare anbefalede i Kommerce-Kollegiets og Generaltoldstyrelsens Betænkninger, og som ogsaa have været bragte paa Bane under de nu afsluttede Forhandlinger, ikke ere lagte til Grund for Forslaget.

Departementet skal underdanigst bemærke, at en Mellemrigslovgivning som den nugældende, der tilsigter at etablere gjensidig toldfri Vareomsætning mellem de to Riger af deres egne Produkter og Tilvirkninger, selvfølgelig maa blive vanskeligere at opretholde jo større Forskjellen er i Grundlaget for de to Rigers Toldbeskatning.

Efter at denne Forskjel er bleven betydelig forøget navnlig ved de paa den svenske Rigsdag i 1888 besluttede Toldforhøielser, der tilsigtede at beskytte den indenlandske Industri, har det ikke kunnet undgaaes, at der er opstaaet eller befrygtes at ville opstaa Forholde, hvorunder norske Industridrivende paa Grund af vore lavere Toldsatser paa Materialierne ved Konkurrancen paa det svenske Marked ville blive gunstigere stillede end deres svenske Konkurrenter. Det, som ved det nu fremkomne Forslag forsaavidt hovedsagelig tilsigtes, er att forebygge dette for Sveriges Industridrivende uheldige Resultat. Der er derhos opstillet strengere Fordringer med Hensyn til de Beviser, som kræves for at en Vare er af indenlandsk Tilvirkning. Departementet antager, at ihvorvel herved vil fremkaldes nogen Indskrænkning i den bestaaende Samfærselfrihet mellem Landene, bør man ikke fra norsk Side undslaa sig for at imødekomme de saaledes fremkomne Krav, forsaavidt det kan ske uden i altfor stor Udstrækning at skade den norske Industri og uden at omstøde Grundlaget for den bestaaende Mellemrigsordning. Hvis Norge vægrede sig for at indgaa paa nogen Forandring af Loven, maatte man, efter hvad der er passeret i denne Sag, formentlig være forberedt paa, at Mellemrigsloven blev opsagt fra svensk Side, og hvorvidt der da skulde være nogen Udsigt til gjennem nye Forhandlinger at istandbringe en ny Lov, som var mere fyldestgjørende for Norges Interesser, maa Departementet anse for at være i høi Grad tvivlsomt. Efter Departementets Formening medfører Mellemrigsloven saa væsentlige Fordele for begge Rigers Produktion og Handel og griber saa dybt ind i mangfoldige Grene af begge Landes Næringsliv, at det allerede af denne Grund maatte ansees for meget beklageligt, om Loven skulde bortfalde og den nuværende Samfærselfrihed afløses af et Forhold som mellem to ganske fremmede Lande. Denne Betragtning antages ogsaa at beholde sin Gyldighed efter det Forslag, som nu foreligger.

Departementet finder saaledes at burde anbefale, at det Forslag, som er fremgaaet af de nu førte Forhandlinger, vedtages fra norsk Side, og maa derfor tilraade, at der, forsaavidt Forslaget besluttet fremsat for den svenske Rigsdag, samtidig befales fremsat Proposition for Storthinget om Forslagets Vedtagelse for Norge.

Naar der nu igjen skal foretages saa betydelige Forandringer i Mellemrigsloven, som efter Foranstaaende vil blive Tilfældet, anser Departementet det for hensigtsmæssigst, at der gives en helt ny Lov, som fuldstændigt afløser Loven af 11:te April 1874 med Tillægslov af 9:de April 1887. Idet man tilfølgende heraf har indtaget i Udkastet de nu-gjældende Bestemmelser, forsaavidt disse efter det fremkomne Forslag skulle vedblive uforandrede, tillader man sig at fremsætte følgende

U d k a s t

til Lov angaaende Norges og Sveriges gjensidige Handel og Søfart.

Artikel I.

Om Handelssamkvemet landværts imellem de forenede Riger.

§ 1.

Alle Naturprodukter og Tilvirkninger, saavel indenlandske som udenlandske, kunne fra det ene af de forenede Riger til det andet landværts saavel ud- som indføres, forsaavidt ikke gjældende Kvarantæneforskrifter lægge Hindring i Veien derfor, eller der forøvrigt, efter hvad der nedenfor i denne Paragraf bestemmes, møder Hindring derimod.

Er i det ene Rige eller inden en bestemt Del deraf Udførsel af en Vare i Almindelighed forbudt, kan saadant Forbud ogsaa gjøres gjældende med Hensyn til Udførsel landværts til det andet Rige, dog ikke forsaavidt angaar Jern og Staal af alle Slags, og heller ikke forsaavidt angaar Skovprodukter undtagen, naar Forbudet mod Udførsel af saadanne Produkter har til Hensigt Skovenes Bevaring eller Opkomst.

Landværts maa fra det ene Rige til det andet ikke indføres nogen Vare, hvis Frembringelse eller Tilvirkning i det sidstnævnte Rige ikke er tilladt, og heller ikke nogen udenlandsk Vare, hvis Indførsel i det sidstnævnte Rige i Almindelighed er forbudt. Forbud mod en Vares Indførsel landværts fra det ene Rige til det andet skal ogsaa kunne utstedes, om saadant i det sidstnævnte Rige ansees paakrævet af sanitære Grunde eller til Forebyggelse af Sygdomme paa Naturprodukter, som avles i Landet. Maa i det ene Rige en Vare alene

frembringes eller tilvirkes af en vis Beskaffenhed, eller er en Vares Tilvirkning dersteds underkastet særskilt offentlig Kontrol, maa en saadan Vare alene indføres fra det andet Rige, forsaavidt Varen opfylder de i det førstnævnte Rige for samme fastsatte Betingelser, og kan ved Indførselen underkastes saadan Undersøgelse, som ansees nødvendig for at kontrollere, at saa er Tilfældet.

§ 2.

En Vare, hvis Udførsel landværts fra det ene Rige til det andet overensstemmende med § 1 kan forbydes, skal ogsaa ved saadan Udførsel kunne belægges med Told af det Beløb, som den ved Udførsel i Almindelighed er underkastet. Derimod bliver af Varer, som landværts udføres fra det ene til det andet Rige, Transitafgift ikke at erlægge.

For Varer tilvirkede i det Rige, hvorfra Udførselen sker, maa heller ingen Udførselspræmie tilstaaes, ligesom Tilbagebetaling af erlagt Tilvirkningsafgift af disse Varer eller af Told af de til deres Forarbeidelse forbrugte udenlandske Raastoffe ikke finder Sted, medmindre Varerne ved Indførselen i det andet Rige bærer fuld Told.

§ 3.

Norske eller svenske Naturprodukter eller Tilvirkninger skulle ved Indførsel landværts fra det ene Rige til det andet være toldfrie med Undtagelse af:

- a. Sukker, Sirup og Sukkertilvirkninger, der hovedsagelig bestaa af brændt eller kogt Sukker (Karameller),
- b. Tobak og Tobakstilvirkninger,
- c. Brændevin og Spiritus, alle Slags, samt dermed tilberedte Drikkevarer og lugtende Vande,
- d. Malt og Tilvirkninger deraf,
- e. Brændt eller malet Kaffe og Kaffesurrogater,
- f. Spillekort,
af hvilke Varer, forsaavidt de i det Rige, hvortil de indføres, i Almindelighed ere toldpligtige, den fulde Told skal erlægges,
- g. Klæder, hvis Ydertøi er vævet, strikket eller bundet i andet Land end Norge eller Sverige. Af saadan Vare skal der, naar Indførselstolden af Ydertøiet er højere i det Rige, hvortil Indførsel sker, end i det andet Rige, erlægges en af

Klædernes hele Vægt beregnet Indførselstold, lig Forskjellen mellem de i ethvert af Rigerne gjældende Toldsatser for Ydertøiet,

- h.* Vævede Tøier, helt eller delvis tilvirkede af Lin-, Hamp- eller Jutegarn, spundet i andet Land end Norge eller Sverige. For saadanne vævede Tøier skal der, naar Tolden paa dette Garn er høiere i det Land, hvorhen Indførselen sker, end i det andet Land, erlægges en efter Tøiets Vægt beregnet Told, der svarer til Forskjellen mellem de i begge Lande for Garnet gjældende Toldsatser. Indgaar der i Tøiet mere end et Slags saadant Garn, beregnes Tolden efter det Slags, for hvilken Forskjellen mellem Toldsatserne i begge Lande er størst. Der maa dog ikke i noget Tilfælde beregnes høiere Told end den i det Land, hvorhen Indførselen sker, for Tøiet i Almindelighed gjældende,
- i.* Jern- og Staalvarer af følgende Slags: valsede eller smedede Stænger og Plader samt Spiger, Søm, Traad, Lænker og Kjettinger, helt eller delvis tilvirkede af i andet Land end Norge eller Sverige frembragt Raastof eller Halvfabrikat. For saadanne Varer skal der, naar Tolden paa nævnte Raastof eller Halvfabrikat er høiere i det Land, hvorhen Indførselen sker, end i det andet Land, erlægges en efter Varens Vægt beregnet Told, der svarer til Forskjellen mellem de i begge Lande for Raastoffet eller Halvfabrikatet gjældende Toldsatser. Der maa dog ikke i noget Tilfælde beregnes høiere Told end den i det Land, hvorhen Indførselen sker, for Varen i Almindelighed gjældende.

Ved Anvendelsen af Bestemmelsen i denne Passus skal Jernskrab, som falder i et af Rigerne efter dersteds forbrugt udenlandsk Fabrikat, ansees som frembragt i dette Rige.

I de Tilfælde, som omhandles i næste Paragraf, maa de foran nævnte Varer, undtagen Spillekort, føres toldfrit fra det ene Rige til det andet.

Er en Vare tilvirket i Norge eller Sverige af Materialier, der enten ere producerede i et af Rigerne eller ere toldfrie i begge Riger, ansees saadan Vare at være indenlandsk Tilvirkning, hvad enten større eller mindre Arbeide er anvendt paa samme.

Er Varen, helt eller delvis, tilvirket af udenlandske, i noget af Rigerne toldpligtige Emner og kan det derpaa anvendte Arbeide henføres til, hvad der i Almindelighed forstaaes ved Husflid, Haandværk eller Fabrikvirksomhed, skal ogsaa saadan Vare henregnes til norsk

eller svensk Tilvirkning undtagen i de Tilfælde, at Bearbejdelsen alene bestaar i:

1. Formaling, Knusning, Blanding, Bagning, Tørring, Sigtning,
2. Rensning (Rectificering) af Lysolier,
3. Foldning, Kantning, Sammensyning, Forsyning med Linning, Knapper, Fryndser eller Kniplinger og deslige,
4. Maling, Lakering, Broncering eller Anbringelse af andet Overdrag,
5. Tvinding, Sammenslaaning, Blegning, Farvning, Trykning eller Appretering af Garn, Snorer og Manufakturvarer,
6. Sammensætning af Dele ved Hjælp af Liming, Spigring, Nitning, Skruning, Lodning og deslige,
7. Formning og Presning af Hatte- og Hueemner, Pudsning, Polering eller andre i Forhold til den færdige Vare mindre væsentlige Bearbejdelser, som begge Rigers Toldmyndigheder finder bør være ligestillede med de foran opregnede Bearbejdelser.

§ 4.

Ved Reise over Grændsen fra det ene til det andet Rige skal det med Undtagelse af Spillekort, der ere underkastede saavel Stempelafgift som Told, være tilladt toldfrit at medføre af til Indførsel tilladte, Told underkastede Naturprodukter eller Tilvirkninger følgende mindre Partier, nemlig af:

Brændevin og Spiritus samt dermed tilberedte Drikkevarer, saavel som Vin, alle Slags, tilsammen 4 l.,
 Brød, 20 kg.,
 Garn, alle Slags, tilsammen 5 kg.,
 Kaffe og Kaffesurrogater, tilsammen 5 kg.,
 Malt, 40 kg.,
 Risengryn, 5 kg.,
 Salt, 4 hl.,
 Sukker, 8 kg.,
 Kornvarer, med Undtagelse af Malt, umalede 150 kg., malede 100 kg.,
 Tobak, 1 kg.,
 Vævede Tøier, alle Slags, tilsammen 15 m., dog ikke mere end tilsammen til en Værdi af 40 Kroner,
 Øl, 10 l.,
 andre Varer tilsammen til en Værdi af 30 Kroner.

Den i nærværende § omhandlede Toldfrihed gjælder ikke for saadanne Varer, som indføres i Handelsøiemed enten for paa sædvanlig Maade at sælges eller for at leveres som Erstatning for udført Arbeide, heller ikke for Varer, som indføres af Handlende eller for Handlendes Regning, forsaavidt de ere af det Slags, med hvilke han driver Handel.

Reisende ere, hvis vedkommende Toldfunktionær fordrer det, pligtige til foruden at opgive sin Bedrift og sit Hjemsted at afgive skriftlig Forsikring om, at de Varer, som de medføre, ikke indføres i Handelsøiemed saaledes som ovenfor omhandlet. Indføres Varerne ikke for den Reisendes egen Regning, skal Forsikringen afgives af den, for hvis Regning de indføres. Undlader nogen at afgive saadan Forsikring, skal Varerne paa sædvanlig Maade toldbehandles.

§ 5.

Med Hensyn til Indførselstold af udenlandske Varer, som i større Partier eller iøvrigt paa anden Maade end i foregaaende Paragraf omhandles indføres fra det ene til det andet Rige, skal i ethvert af Rigerne gjælde, hvad der angaaende deslige Varers Indførsel i Almindelighed er eller vorder bestemt.

§ 6.

Varer, som føres fra det ene Rige til det andet over Svinesund eller Idefjorden østenfor Svinesund i Færge, Pram eller Baad under 4 Tons Drægtighed eller om Vinteren over Isen, skulle med Hensyn til Toldvæsenet ansees som landværts indførte, forsaavidt de ikke enten søværts ere førte til den Strand af nævnte Færgested eller Fjord, hvorfra de siden ere bragte over til det andet Riges Strand, eller de ere førte over til det andet Riges Strand, for derfra umiddelbart at bringes søværts videre.

§ 7.

Den, der fra det ene til det andet Rige landværts vil indføre Varer af det Slags og i den Mængde, at de ere Told underkastede, skal være forpligtet til hos Toldkamret eller vedkommende Toldfunktionær paa Afsendelsesstedet at forsyne sig med Passerseddel, hvilken under Transporten skal følge med Varerne.

Passerseddelen skal være stilet til et Sted, hvor Fortoldning kan foregaa.

§ 8.

Hvad Afsenderen har at iagttage for at erholde Passerseddel, findes bestemt i §§ 4, 6 og 7 i Lov indeholdende yderligere og forandrede Bestemmelser angaaende Varers Førsej landværts mellem de forenede Riger af 18:de Mai 1860, hvilke Bestemmelser ligesom Alt, hvad saavel bemeldte Lovsteder som §§ 8, 9, 10, 11 og 12 i den nysnævnte Lov iøvrigt indeholde angaaende Passerseddels Indhold, Varernes Undersøgelse og Toldbehandling, Toldkontrollen samt Afsenderens Ansvar i Tilfælde af, at Varerne ikke inden den foreskrevne Tid fremkomme til Bestemmelsesstedet m. m. fremdeles forblive gjældende med iagttagelse af de Forandringer deri eller Tillæg dertil, som særskilt med Hensyn til Vareforsendelser med Jernbane fra det ene Rige til det andet ere eller blive givne.

Naar udenrigske ufortoldede Varer skulle forsendes fra Transitoplæg i det ene Rige landværts til det andet Rige, kan dog, selv om Forsendelsen foregaar paa anden Maade end med Jernbane, den i ovennævnte Lov af 18:de Mai 1860 foreskrevne Undersøgelse paa Afsendelsesstedet af Varernes Art og Mængde eftergives, forudsat, at Varerne ere saaledes indpakkede, at Toldopsynet finder, at saadan Plombering og Forsegling kan anbringes paa dem, at derigjennem fuld Sikkerhed opnaaes for, at de ikke uden Plomberingens eller Forseglingens Beskædigelse kunne forvanskes eller ombyttes med andre Varer. Hvis der ikke inden den i § 12 i nysnævnte Lov fastsatte Tid af tre Maaneder fra Passerseddelsens Udfærdigelse til Toldkamret paa Afsendelsesstedet afgives den foreskrevne Bevidnelse om, at en Vare, som paa saadan Maade er afsendt og forpasset, er fremkommet til Bestemmelsesstedet med ubrudte Segl eller Plomber, blive, saafremt der kan tilveiebringes paalidelig Oplysning om den afsendte Vares Art og Mængde, de i bemeldte § bestemte Toldafgifter og Bøder at inddrive hos den, der har udtaget Passerseddelen, eller hans Selvskyldnerkautionist og paa foreskrevne Maade at indbetale i vedkommende Toldkasser, hvorimod det, saafremt paalidelig Oplysning om Varens Art og Mængde ikke kan fremskaffes, paaligger Toldkamret paa Afsendelsesstedet at inddrive hos den, der har udtaget Passerseddelen, eller hans Selvskyldnerkautionist en Bod til Beløb Kr. 10,00 for hvert Kilogram af det ikke behørig fremkomne Varekollys Bruttovægt. Af denne Bod tilfalder Halvdelen Toldkassen paa Afsendelsesstedet og Halvdelen Toldkassen paa Bestemmelsesstedet.

§ 9.

Norske og svenske Naturprodukter og Tilvirkninger, som fra det ene til det andet Rige landværts indføres i større Partier eller iøvrigt paa anden Maade, end i § 4 omhandles, skulle for at nyde godt af de i § 3 med Hensyn til Indførselen indrømmede Begunstigelser være ledsagede af vedkommende Toldkammers eller anden offentlig Autoritets Attest for, at Varerne ere af norsk eller svensk Produktion eller Tilvirkning.

For at erholde saadant Bevis skal Vareafsenderen, naar det gjælder Naturprodukter, til den Myndighed, hos hvem Beviset begjæres, levere en under Eds Tilbud afgiven skriftlig Forsikring om, at Varen er frembragt inden Landet.

Gjælder Beviset andre Varer, skal Vareafsenderen til den nævnte Myndighed levere en under Eds Tilbud afgiven skriftlig Forsikring om, at Varen er tilvirket paa et bestemt Sted inden Landet, med Forklaring tillige om, hvorvidt Varen er tilvirket alene af indenlandsk, norsk eller svensk Emne, eller om tillige udenlandsk Emne indgaar deri, og om Beskaffenheden af den Bearbejdelse, Varen paa dette Sted er undergaaet. Denne Forsikring skal afgives af Tilvirkeren eller, hvis noget derfor er til Hinder, af en anden Person, som har nøiagtigt Kjendskab til Varens Tilvirkning, og Forsikringens Rigtighed skal bekræftes af to troværdige Mænd.

Hvad enten en saadan Forsikring angaar Naturprodukter eller andre Varer, er vedkommende Myndighed pligtig til, om dertil haves Grund, at fordre ogsaa andet Bevis for Varens indenlandske Oprindelse samt at kræve Attest af Vidner om den eller de Personers egenhændige Underskrift, som har afgivet eller bekræftet Forsikringen.

Vedkommende Myndigheds Bevis, der bestemt skal bekræfte, at Varen er af indenlandsk Produktion eller Tilvirkning, skal tegnes paa den ovenomhandlede Forsikring. Forsaavidt angaar de i § 3, Lit. g, h og i nævnte Varer, skal Beviset tillige indeholde saa fuldstændig Oplysning om det udenlandske Materiales Beskaffenhed, at ved Hjælp deraf Tolden kan beregnes.

De i denne Paragraf omhandlede Bevis maa dog ei fordres for Varer, som af Grændsebefolkningen medføres ved Reise over Grændsen, og som vedkommende Toldtjenestemand finder aabenbart at være Produkter af Stedets Skovdrift, Jordbrug eller Husflid, og heller ikke for Flyttegoods, gammelt og brugt, naar dets samlede Værdi ikke overstiger 200 Kroner.

§ 10.

Befindes Nogen at have over Grændsen indført tilladte Varer af det Slags og i den Mængde, at Indførselstold deraf burde svares, men Varerne ikke ere ledsagede af behørig Passerseddel, straffes Angjeldende som for Toldsvig.

Indføres landværts fra det ene til det andet Rige Varer, hvis Indførsel er forbuden, eller forefindes ved Undersøgelse paa Bestemmelsesstedet flere eller færre eller andre Slags Varer end de, som i den medhavende Passerseddel ere anførte, eller Varerne eller Emballagerne ikke findes forsynede med de Stempler, Segl eller Plomber, som i Passerseddelen ere anmærkede, ansees den, som dermed antræffes, paa den Maade, som i Almindelighed desangaaende er foreskrevet i det Riges Toldanordninger, hvortil Indførselen sker.

§ 11.

Toldstyrelserne i Norge og Sverige skulle til nærmere Kontrol i Henseende til Ind- og Udførselen landværts af Varer fra det ene til det andet Rige hver 3:die Maaned tilstille hinanden Fortegnelser over de Varetransporter, som i de sidste 3 Maaneder med Forpasning ere ankomne eller afgaaede landværts fra det ene til det andet Rige. Ligeledes skulle de meddele hinanden Underretning om de Forskrifter angaaende ovennævnte Kontrol, som fra Tid til anden maatte vorde udfærdigede.

Art. II.

Om norske og svenske Fartøiers gjensidige Rettigheder samt Handelssamkvemet søværts imellem de forenede Riger.

§ 12.

Alle i det ene Rige hjemmehørende Fartøier og Baade med eller uden Dæk, af hvilkensomhelst Slags eller Drægtighed, hvad enten de der ere byggede eller naturaliserede, skulle i det andet Rige behandles som indenlandske samt nyde alle dermed forenede Rettigheder og ikke paalægges andre eller høiere Afgifter til Statskassen, Stæder eller særskilte Indretninger, end af indenlandske Fartøier og Baade skulle er-

lægges, hvad enten de ankomme fra eller afgaa til indenlandsk eller udenlandsk Sted, og hvad enten de ere ballastede eller ladede med indenlandske eller udenlandske Varer.

Det ene Riges Fartøier og Baade maa ogsaa inden det andet Riges Omraade drive Fragtfart med samme Ret og paa samme Vilkor, som for indenlandske Fartøier og Baade ere bestemte.

For at nyde godt af disse og øvrige med Hensyn til Vareførselen søvarts bestemte gjensidige Fordele, skulle Fartøierne være forsynede med saadanne Dokumenter, som i hvert af Rigerne ere foreskrevne for at godtgjøre deres Nationalitet.

§ 13.

Varer, som med svenske Fartøier ind- eller udføres, skulle uden Hensyn til, fra hvilket Sted de ankomme, eller til hvilket Sted de afgaa, ikke i Norge være underkastede andre eller høiere Afgifter hverken til Statskassen, Stæder eller særskilte Indretninger, end om de ind- eller udføres i norske Fartøier.

Det samme Forhold skal i Sverige finde Sted i Henseende til Varers Ind- og Udførsel med norske Fartøier.

§ 14.

Norske eller svenske Naturprodukter og andre Varer, der efter foranstaaende § 3 ere at anse som norske eller svenske Tilvirkninger, skulle, naar de indføres fra det ene til det andet Rige i et af Rigerne Fartøier, uden at dette paa Reisen har losset eller ladet i fremmed Havn, være toldfrie eller toldpligtige saaledes som i nævnte § bestemt, uden Hensyn til Varepartiernes Størrelse, alene med Undtagelse af Kornvarer, malede og umalede, af hvilke Varer, forsaavidt de i Almindelighed ere toldpligtige, skal erlægges halv Told.

Fartøier, som i fremmed Havn alene have afgivet eller modtaget Passagerer med deres Reisegods (de af Handelsreisende medførte Varer og Vareprøver herunder ikke indbefattet), ansees ikke at have losset eller ladet dersteds.

I Henseende til Tilladelsen til søvarts at udføre eller indføre Varer fra det ene til det andet Rige samt i Henseende til Beregningen af Toldafgifterne derved skulle iøvrigt de almindelige Forskrifter gjælde, som i hvert Rige ere eller vorde givne angaaende Varers Udførsel eller Indførsel samt Fortoldning.

§ 15.

Hvad i § 2 er bestemt med Hensyn til Udførselspræmie samt Tilbagebetaling af Told eller Tilvirkningsafgift af Varer, som ere tilvirkede i det ene Rige og udføres derfra til det andet, skal ogsaa gjælde, naar Udførselen sker søværts.

§ 16.

For at nyde godt af den Toldfrihed eller Nedsættelse i Toldafgifter, som i § 14 er indrømmet norske og svenske Naturprodukter og Tilvirkninger, skal den, som udskiber Varerne fra det ene til det andet Rige, forsyne sig med saadant Bevis for, at Varerne ere indenlandsk Naturprodukt eller Tilvirkning, som i § 9 er bestemt for landværts Indførsel.

§ 17.

I Lighed med det, som i § 11 er fastsat angaaende Kontrol med Varetransporter landværts, skulle Toldstyrelserne i Norge og Sverige hver 3:die Maaned tilstille hinanden Fortegnelser over de Fartøier og Ladninger, som i de tre sidstforløbne Maaneder fra det ene til det andet Rige ere afgaaede eller ankomne, samt iøvrigt til Kontrol i Henseende til Varers Ind- og Udførsel søværts imellem begge Riger iagttage det som i ovennævnte § er foreskrevet.

§ 18.

Denne Lov træder i Kraft den 1:ste Juli 1890, forudsat at modsvarende Bestemmelser vedtages i Sverige som gjældende fra samme Tidspunkt. Loven vedbliver at gjælde, indtil andre Bestemmelser gives for begge Riger eller 2 Aar er forløbet, efterat der i et af Rigerne er fattet Beslutning om Forandring eller Ophævelse deraf, uden at denne Beslutning er gjort afhængig af, at lignende Beslutning afgives for det andet Rige.

Fra den ovennævnte Tid skal Lov angaaende Norges og Sveriges gjensidige Handel og Søfart af 11:te April 1874 og Lov indeholdende Forandringer i den nævnte Lov af 9:de April 1887 ophøre at være gjældende.

I Henhold til Foranførte, der af Statsraadets øvrige Medlemmer i det Væsentlige tiltrædes, indstilles underdanigst:

At Gjenpart af nærværende underdanigste Indstilling angaaende Forandringer i Lovgivningen om Norges og Sveriges indbyrdes Handels- og Søfartsforhold naadigst befales tilstillet det Kongelige Svenske Finants-Departement.

In fidem
K. Fabricius.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 Februari 1890.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Friherre ÅKERHJELM,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: Friherre VON OTTER,
WENNERBERG,
Friherre PALMSTIERNA,
Friherre VON ESSEN,
Friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD.

Departementschefen, Statsrådet Friherre von Essen uppläste här-
efter till justering ett i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts på stats-
rådets tillstyrkande i sammansatt svenskt-norskt statsråd denna dag
fattade beslut uppsatt förslag till Kongl. Maj:ts nådiga proposition till
Riksdagen med förslag till förnyad förordning angående Sveriges och
Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden.

På statsrådets tillstyrkande täcktes Hans Maj:t
Konungen i nåder gilla berörda förslag, sådant det
finnes detta protokoll bilagdt; och skulle i enlighet
dermed nådig proposition till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo:
Adolf von Hofsten.